

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Fortsættelse af anden behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af dødsboer og gaver. (Ændringer som følge af dødsboskifteloven og dødsboskatteloven m.v.).

Af skatteministeren (Carsten Koch).
(Fremsat 27/11 96. Første behandling 4/12 96. Betænkning 13/12 96. 1. del af anden behandling 17/12 96. Tilføjelse til betænkning 18/12 96).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Formanden:

Et mindretal, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet, der har stillet ændringsforslag nr. 1 i betænkningen, har meddelt, at de ønsker at tage dette ændringsforslag tilbage. Ønsker nogen at optage dette forslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Fortsættelse af tredje behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 1997.

Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 2/10 96. Første behandling 10/10 96. Betænkning 23/10 96. Anden behandling 19/11 96. Tillægsbetænkning 20/11 96. 1. del af tredje behandling 18/12 96. Tilføjelse til tillægsbetænkningen 18/12 96).

Formanden:

Finansudvalget har afgivet tilføjelse til tillægsbetænkningen den 18. december 1996. Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 945 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Det finanslovforslag, der foreligger efter de mange afstemninger i går, kan Socialdemokratiet stemme for. Vi kan gøre det, fordi vi synes, at det har et godt indhold. Vi er tilfredse med, at det forslag, der blev fremsat af finansministeren i august, har kunnet skabe grundlaget for nogle om end langvarige og til tider dramatiske finanslovforhandlinger.

De har også skabt grundlag for en række aftaler og gennemførelse af en række ændringsforslag, som gjorde, at vi i går kunne slutte med et endnu bedre grundlag for at stemme for.

Vi vil i Socialdemokratiet stemme for, fordi vi selv synes, at det, vi stemmer for, er godt, og ikke fordi der er andre partier, der synes, at noget er godt, eller at noget er dårligt. Vi har taget vores egen beslutning. Den har været under klar forberedelse fra august måned og frem. Men vi er glade for at kunne se et godt resultat stemt igennem, sådan som vi forventer det bliver afslutningen af denne dag.

Linjen, der ligger i finanslovsforslaget, og linjen, der ligger i den økonomiske politik, som finanslovsforslaget er vores væsentlige bidrag til fra Folketingets side, blev lagt tilbage i januar 1993, da vi omsider skiftede regering fra Venstres og De Konservatives mere end ti år lange styre. Linjen er blevet fulgt vejen igennem. Vi har på fire år nået mange af de delmål, som vi satte os tilbage i januar 1993.

Det offentlige underskud, som i 1993 var på 34 mia. kr., er takket være en sej og målrettet indsats, hvor vi ikke har vaklet på noget tidspunkt, blevet omskabt til et overskud i 1997 på formentlig 2 mia. kr.

Beskæftigelsen er steget meget, og den ventes fortsat at stige i 1997, sådan så vi runder et tal på mere end 100.000 mere i beskæftigelse.

Gælden til udlandet er faldet markant med næsten 50 mia. kr., når 1997 er gået.

Skattetrykket er i perioden også faldet. Det er så lidt, så man vel kan tillade sig at sige, at skattetrykket har været holdt i ro.

Udgiftstrykket er faldet med næsten syv pct., og for så at tage et par sidste ting med er rentespændet til Tyskland indsnævret, kronen står stærkt og stabilt, og inflationen er fortsat beskedent.

Udviklingen skal fortsætte ad den linje. Det er finanslovsforslaget med til at yde sit bidrag til, sådan så Danmark takket være de års udvikling kan fastholde en position, som nu er skabt, nemlig en enestående position i Europa.

Som jeg også understregede det ved førstebehandling, er vi i Socialdemokratiet ikke til fals for den tale, som Venstre og De Konservative siden har konkretiseret i ændringsforslag, der tuder os ørerne fulde af skattelettelser. Det er usagligt at tale om store skattelettelser, samtidig med at man taler om balance i de offentlige finanser, eller – som finanslovsforslaget nu lægger op til – et mindre overskud, som vi helst skal have til at vokse i de kommende år. Det er ikke i den situation, hvor man vil have den udvikling, man skal love store skattelettelser.

Vi mener i øvrigt, at det under alle omstændigheder er fuldstændig afgørende, at man har pengene til skattelettelserne, for man vil overveje at give dem ud, og de penge skal ikke komme fra dem, der har allermindst. Sådan er det desværre, når vi ser på Venstres og De Konservatives forslag. Pengene til skattelettelserne skal komme fra dem, der har mindst, og så er det i øvrigt en lille smule tvivlsomt, hvor mange penge man så alligevel tør fortælle, man vil hente.

Der er altså ikke nogen acceptabel sammenhæng i at lægge op til skattelettelser på mere end – og det er Venstres og De Konservatives egne tal – 6 mia. kr., samtidig med at man foreslår, at unge med forsørgerpligt over for børn skal have halveret deres kontanthjælp. Det er ikke nogen smagfuld sammenhæng, og så er det udtrykt meget stilfærdigt.

Massive skattelettelser til grupper, der har deres på det tørre, samtidig med at Danmarks arbejde i vores verdenssamfund, som vi kalder FN, skal reduceres til noget meget beskedent, nærmere det rene ingenting.

Børnefonden UNICEF, som tager sig af børn i nød over hele verden, mister et beløb svarende til, hvad man skal bruge til at frigive investeringsfondsmidler. For verdens børn vil det være ganske forfærdeligt; for dem, der har lagt deres penge i investeringsfondene, vil det næppe være til at mærke.

Jeg bemærkede i går, at Venstre og De Konservative på dette område forsøgte at tale om den overordnede ramme for den danske udviklingsbistand og stille det op som en meget nøgtern besparelse opnået ved effektiv og ordentlig planlægning. Men det er på grænsen af at være noget vås at påstå noget sådant i december 1996 for et budgetår 1997. Man kan selvfølgelig ikke bare reducere med 20 pct. med få dages varsel.

Der er selvfølgelig, og det ved Venstre og De Konservative udmærket godt, et meget stort arbejde med at tilrettelægge forbruget af den udviklingsbistand, vi i Folketinget har besluttet at forbruge. Det er et stort arbejde, som kræver stor omhyggelighed med programmer, aftaler med værtslande, med andre donorer, med virksomheder, der skal deltage, og med organisationer, som både lægger mandskab og engagement til.

Det betyder, at man selvfølgelig – og det tror jeg da i øvrigt man vil sætte pris på, vi gør det i hvert fald fra Socialdemokratiets side – gør et stort og sagligt arbejde og også har et noget længere sigte med arbejdet, end hvad der skal ske den næste 1.

Derfor er der på det område i 1997 nu kun at gå løs på UNICEF's børneprogrammer, på Udviklingsfondens indsats i katastrofeområder, i de gældsafviklingsprogrammer for de allerfattigste lande, som har været et hovedresultat af det sociale topmøde i København, og så at melde os ud af den store gruppe lande, som stiller op, når der er tale om øget humanitær nødhjælp i katastrofesituationer. Det ville man kunne spa-

re på, hvis man vedtager noget sådant, som Venstre og De Konservative gerne ville.

Det må så i øvrigt undre, at man fra Venstres og De Konservatives side kan tillade sig med deres egne beslutninger i øvrigt i baghovedet at tilrettelægge en sådan strategi i Folketinget. Vi har faktisk vedtaget en stribe dagsordener sammen med Venstre og De Konservative om målsætningerne for og om udmøntningen af udviklingsaktiviteterne, og det er en stribe dagsordener, som dansk udviklingspolitik bygger på. Men det har man altså glemt, for man skulle have vredet et par milliarder ud til skattelettelser.

Så man må altså vælge, der er ikke nogen pæn og nøgtern middelvej. Enten giver spareforslagene meget voldsomme, jeg havde nær sagt, modbydelige konsekvenser over for verdens allersvageste, eller også er det et fuldstændig umuligt sparemål. Det er en meget klar illustration af, at skattelettelserne er konsekvente, mens finansieringen enten er socialt uansvarlig eller umulig at nå.

Vi kan i Socialdemokratiet ikke forstå, at man i den grad vil lægge sig i selen for at gennemtrumfe skattelettelser hos mennesker, der ellers på alle måder er begunstigede af den sunde økonomiske udvikling, vi har været med til at skabe forudsætningerne for.

Et meget iøjnefaldende eksempel på nogle, der har haft meget stor gevinst af en stærk økonomisk udvikling, er de mennesker, som ejer aktier i så stort et omfang, at de er skattepligtige. Den skattepligt vil Venstre og De Konservative lempe på, ikke kun sådan at man mister et provenu i forhold til den beskatning, men også således, at der gænbnes for en hærske af skattefiduser.

Hvad er det så for noget, der ville skulle betales skat af? Er det noget, som nogle mennesker har måttet engagere sig meget klogt, meget dygtigt og lagt et voldsomt arbejde i? Nej, der er tale om, at man ganske voldsomt vil lempe beskatningen af de skattepligtige aktier, som igennem de socialdemokratiske ledede regerings tid de sidste 4 år er steget til den seksdobbelte værdi. Der er tale om en gevinst i årene efter skattereformen på mere end 400 mia. kr. Det er mere end det samlede statsbudget. Det er de nødlidende – øjensynligt – set gennem Venstres og De Konservatives briller. Denne gevinst vil VK fjerne beskatningsmuligheden af over den lange tid, der går frem til en omsætning af aktierne. 400 mia. kr. i arbejdsfri gevinster! Arbejdsfri

gevinster skal være skattefri, mener Venstre og De Konservative.

Det sætter jo et af de hule slagord, man har fra samme front, i relief: Det skal kunne betale sig at arbejde, siger man. Nej, nej, det er ikke det, det handler om. Arbejdslønnen er i samme periode steget med ca. en ottendedel, men dér er ikke tale om skattefrihed og heller ikke om bare en lempelse.

Det generelle billede af en finanslov, der ville være blevet skabt på grundlag af Venstres og De Konservatives ændringsforslag, ville være øget ulighed, mere spekulation, mange flere mennesker på overførselsindkomst, en dårligere miljømæssig udvikling. Men hvis man skal tage Venstres og De Konservatives egne beregninger med næsten den samme offentlige økonomi, vil man endda gerne gøre det lidt bedre end regeringen. Er der nu også noget grundlag for det?

VK's ændringsforslag falder nemlig i et par markante grupper. Nogle af dem har dramatiske virkninger, og jeg har beskrevet bare et par af dem. Mange har en økonomisk virkning, som postuleres, men som ikke er gennemregnet. Af de dramatiske virkninger, jeg nævnte et par eksempler på, kunne jeg tilføje stop for ældreboligbyggeriet, halvering af styrkelse af forskningen, reduktion af landbrugets konkurrenceevne, overvæltning af udgifter på kommunerne, skalten og valten med miljø og ressourcer og meget mere i samme spor.

Den manglende økonomi, den manglende gennemregning og de manglende konsekvenser af forslagene vil give en række følgedgifter, som der slet ikke er taget højde for. F.eks. vil der være udgifter til konsekvenser af besparelserne på arbejdsmarkedsområdet, og de udgør over 1 mia. kr. Man ville i går ikke bekende kulør i forhold til ændringsforslag vedrørende boligstøtteændringer. Dér sneg man sig igennem med sådan en undladeafstemning, og dér skylder man ¼ mia. kr. Stop for ældreboligbyggeriet kan man godt gennemføre i 1997, men det virker ikke på økonomien før senere, så dér skylder man 200 mio. kr. Og sådan er det også med byfornyelses- og saneringsområdet.

Jeg tror i øvrigt, at man rundt om i kreditforeningerne vil undre sig lidt over, at man ikke vil stille op og betale det, man skylder, og det, man har påtaget sig. Men sådan er det nu engang med det der med løfter; dem kan man øjensynligt omgås lidt nænsomt. Der skylder man også over 150 mio. kr. Der er udgifter til konsekvenser af, at dagpengeperioden – sådan forstår vi

det – pr. 1.-2. januar skal reduceres fra 5 til 4 år, og der vil jo være en del, der falder for den grænse. Opfølgningen af det – kontanthjælp med aktivering fra første dag – vil koste et par milliarder ekstra.

Så er der også manglende fradrag i hjemmeservice, det havde vi også en illustration af i går. Der mangler man efter sine egne tal at finansiere 1 milliard.

Så er der overvurdering af besparelser ved ændringer på flygtningestatus. Integrationsopgaverne sender man bare ud til kommunerne for at få løst, det vil kommunerne komme og bede sig betalt for. Der er regnefejl vedrørende Vandfond og Geocenter, det er også sådan i størrelsesordenen op mod et par hundrede millioner.

Og der er udgifter til straksaktivering ved kontanthjælp ud over det, der er angivet. Man har angivet et tal på 10.000. Det holder overhovedet ingen steder, det er det femdobbelte; der mangler også et par milliarder. Og så er der undervurdering af skattelettelserne, de koster faktisk langt mere end 1 milliard ekstra.

Så når man lægger det sammen, så mangler der enten finansiering af konsekvenser eller finansiering af det, man vil, som man ikke har regnet tilstrækkelig godt på; der mangler allerede 7-8 milliarder. 7-8 milliarder er mere end det, som Venstre og De Konservative selv regner som overskuddet og det overskudsbidrag, de vil kunne give med deres ændringsforslag. Og så flagrede der 10 milliarder rundt i privatisering af et eller andet, som man ikke siger, hvad er.

Kort sagt, der er ikke bund i den politik, som VK har fremlagt i form af ændringsforslag til finansloven. Der vil ikke blive en brugbar finanslov for et samfund i udvikling, politikken er præget af panik og præget af angst for at sige den fulde sandhed om det, man pønser på, eller også er det inkompetent; men det sidste er jo dog ikke en acceptabel forklaring.

De Konservative havde muligheden for at deltage i en anden finanslov, deltage i en række ændringsforslag, som man ikke ville, da det kom til stykket. Man ville hellere fremsætte ændringsforslag af den »lidt lødige karat«, som Venstre øjensynlig har ligget i front for.

Man har ikke fra konservativ side villet indgå aftaler, som kunne skabe lettelser i bundskatten, det er det dér med, at det skal kunne betale sig at arbejde. Man ville ikke skabe grundlag for at lette selskabsskatten, det er spørgsmålet om at

kunne give erhvervslivet en konkurrencesituation, der ville være spændende og enestående i Europa.

Man ville ikke være med til at finansiere det på en sund måde inden for skatteområdet gennem bruttoskat og gennem realrenteafgift på aktieinvesteringer. Det er ikke dynamisk, det er ikke fremtidsorienteret ikke at ville være med, men De Konservative ville hellere være i selskab med et Venstre, der bestemt ikke tør sige sandheden.

I Socialdemokratiet er vi glade for, at det lykkedes regeringen at skabe et grundlag for at gennemføre en finanslov med støtte fra SF og accept fra Enhedslisten. En finanslov der peger fremad på et bedre miljø, en større beskæftigelse, en væsentlig indsats på sundhedsområdet, bedre uddannelsesmuligheder og en stabil økonomi, sådan så vi i dag kan slutte med at se frem til 1997, hvor der kommer et samlet overskud på de offentlige finanser.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg var lidt overrasket over den halvfjerdsretorik, der prægede fru Pia Gjellerups ordvalg.

Arbejdsfri gevinster var noget, man fra venstrefløjen virkelig var på barrikaderne omkring dér i 1970'erne, og det var vel at mærke ikke overførselsindkomster, man talte om i den forbindelse. Nej, det er disse fæle kapitalister, disse aktieejere, som sidder og piner penge ud af det danske samfund og alle disse forfærdeligheder, der følger i kølvandet på det.

Jeg vil godt spørge Socialdemokratiets ordfører, fru Pia Gjellerup: Er det ikke rigtigt, at en af forudsætningerne for og et af formålene med den børsreform, regeringen selv fremlagde og fik vedtaget i Folketinget, bl.a. med Fremskridtspartiets stemme, var at sikre, at vi i Danmark kan have et ordentligt klima omkring aktiehandel? At aktiehandel ikke er noget, der skal foregå i udlandet, og at følgen af det også må være, at de skatter og afgifter, vi lægger på aktiehandel og aktiebesiddelse, skal være af en sådan karakter, at aktierne ikke flyttes til udlandet?

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Der er noget, der tyder på, at danske aktionærer er meget trygge ved det danske aktieklima. Siden der blev dannet ny regering i januar 1993 er aktierne, vi taler om her, faktisk steget fra i

omegnen af 100 mia. kr. til i omegnen af 550 mia. kr.

Jeg tror, det er et meget præcist udtryk for, at der er et glimrende økonomisk klima også for aktionærer.

Og det er også det, der sætter beskattningen i relief, for det, der er tale om, er, at der – når disse aktier omsættes, hvis disse gevinster realiseres – så over tid skal falde 100 milliarder i beskatning, men der er stadig langt over 300 milliarder tilbage i gevinst.

Jeg tror, at det giver en meget fin illustration af, at her er et fornemt klima.

Thor Pedersen (V):

I aviserne kan man læse, at regeringen ikke kan forstå, hvorfor den ikke i meningsmålingerne kan se belønningen for regeringens politik. Og ledende ministre beklager sig jævnlige over, at det er uretfærdigt, men at det nok skal vende med tiden.

Men regeringen undervurderer de danske vælgere. Det er jo netop belønningen, der afspejles i meningsmålingerne. Flertallet af de danske vælgere ønsker noget ganske andet end det, regeringen står for, og det slår tydeligere og tydeligere igennem i meningsmålingerne. Flertallet ønsker den nuværende regering hen, hvor peberet gror.

Regeringen har et troværdighedsproblem, men nu er det muligt, at regeringen og finansministeren lettere kan komme over det, hvis det alene er Venstre, der påstår, at regeringen fremstiller dansk økonomi i et skønneri.

Men regeringen har det problem, at også andre, bl.a. de økonomiske vismænd, som ikke nødvendigvis skal have forstand på politik, beskæftiger sig med økonomi, og det er jo det, sagen drejer sig om. Det er derfor meget hjælpsomt, at de økonomiske vismænd publicerer deres synspunkter i de såkaldte vismandsrapporter, og en sådan er jo netop udkommet.

Finansministeren og regeringen siger, at det går så godt, så godt med ledigheden. Og hvad siger så vismændene i den nye rapport? Ja, ledigheden er faldet med 100.000 personer siden 1993. Men, siger de:

»Den væsentligste årsag er en reduceret arbejdsstyrke som følge af arbejdsmarkedspolitiske ordninger såsom efterløn, orlov og overgangsydelse«. Og videre:

»Det samlede antal personer, der siden 1993 er taget ud af arbejdsstyrken og overgået til offentlig forsørgelse i forbindelse med disse ordninger, er over 110.000 personer.«

Det vil sige, at der er flere, der er overgået til passiv forsørgelse, end der er kommet i beskæftigelse, og dobbelt så mange som i privat beskæftigelse. Med andre ord: Vi har fået et endnu større problem end det, vi havde i forvejen med at finansiere de samlede offentlige udgifter. Og det er nu engang hovedproblemet i dansk økonomi.

Hvordan ser det så ud for den private sektor? Jo, her ser fremtiden lys ud, siger regeringen. Nej, siger vismændene: »Konkurrenceevneforringelsen er medvirkende til, at den danske industrieksport udvikler sig dårligere, end hvad markedsvæksten tilsiger.«

Og videre står der: »Set samlet over perioden 1996-98 forværres den danske lønkonkurrenceevne med 1,5 pct.«, og den danske industrieksport vil fortsat udvikle sig dårligere end andre landes. Men det går godt med betalingsbalancen, siger regeringen. Og det er rigtigt. Det gik engang flot. Det var flotte tal, der var, før den nuværende regering kom til. Men også her kan vi læse vismændenes klare budskab, og jeg citerer fra rapporten:

»Betalingsbalanceoverskuddet ventes stort set at være forsvundet i 1998. Foringelsen af betalingsbalancen sker til trods for, at nettoeksporten af energi i disse år forøges mærkbart. Hvis olieproduktionen i perioden 1996-98 forblev på 1995-niveauet, ville betalingsbalancen allerede i 1997 være tæt på 0.«

Regeringen er godt på vej til at solde overskuddet op, men vi har set det før. Socialdemokraterne ligner sig selv.

Nå, siger finansministeren, men den offentlige saldo er forbedret væsentlig i de senere år. Ja, siger vismændene, men: »Forbedringen af de offentlige finanser er primært konjunkturbetinget, og den faktiske udvikling på den offentlige saldo giver derfor et for positivt billede af den underliggende strukturelle udvikling. Både udviklingen på de offentlige finanser og betalingsbalancen er således påvirket af forhold, der gør, at de underliggende problemer undervurderes«, siger vismændene.

Og videre: »Der er derfor behov for en langsigtet strategi, som kan forbedre betalingsbalancen og nedbringe den offentlige gæld. En sådan strategi må indeholde såvel yderligere arbejdsmarkedspolitiske tiltag til nedbringelse af den strukturelle ledighed som reformtiltag på pensionsområdet. Reformerne på pensionsområdet bør bl.a. sigte mod højere tilbagetrækningsalder og et større element af opsparing.«

Det siger Venstre, og det siger jeg. Og det siger vismændene så sandelig også.

Det ligner ikke ligefrem det billede, regeringen forsøger at tegne. Og svaret fra regeringen har da også været, at der ikke er brug for flere reformer. Men nu kan det jo være, fordi de nuværende økonomiske vismænd egentlig ikke er alt for kloge. Det må så være en trøst for regeringen, at økonomiministeren netop har udpeget en ny vismand.

Økonomiministeren har netop udnævnt professor Peter Birch Sørensen til Danmarks nye vismand her fra nytår. Og så kan vi spørge, hvordan han så ser på økonomien. Og det får man et ganske klart indtryk af ved at læse Morgenavisen Jyllands-Posten her den 15. december i år.

Her siger den nye vismand, at han efterlyser solide reformer for velfærdsstaten, for at det skal kunne betale sig at arbejde. Og hvor er jeg enig. Men han siger mere. Professor Peter Birch Sørensen siger:

»På overfladen ser alt pænt ud. Men kradser man bare lidt i lakken, dukker den ene rustplet efter den anden op. Finansminister Mogens Lykketoft (S) og økonomiminister Marianne Jelved (R) kan godt lide at sammenligne dansk økonomi med en velpoleret og toptunet sportsvogn med seks cylindere, mange ventiler og stor turbokraft, som ligger klar på motorvejen til et kraftigt overhalingsryk frem mod år 2000.«

Men så kommer vismandens egen mening, for han siger: »Men en gammel, gennemtæret Folkevogn med nedslidte dæk, en utæt lydpotte og et overtrukket benzinkort er faktisk et bedre billede på dansk økonomi lige nu.«

Jamen jeg vil egentlig have lov at læse det op en gang til. Hvad er det dog, han siger? En gammel, gennemtæret Folkevogn med nedslidte dæk, en utæt lydpotte og et overtrukket benzinkort er faktisk et bedre billede på dansk økonomi lige nu. Det siger den nye vismand.

Jeg ved godt, hvordan finansministeren ville have reageret her i salen, hvis jeg havde sagt det samme. Så jeg vil sige, at jeg er overordentlig taknemmelig for, at jeg her kan krybe i læ bag den nye vismand og lade ham fremføre, hvad den økonomiske videnskabelig egentlig mener er et retvisende billede af dansk økonomi. Han tilføjer så, og det er så samme citat – i rækkefølge:

»Der er i hvert fald mange reparationer og store værkstedsregninger, som skal betales, før vores fælles køretøj, den danske økonomi, kan

bringe os sikkert og komfortabelt ind i det næste årtusinde.«

Det siger altså professor Peter Birch Sørensen, regeringens og Danmarks nye vismand, og jeg kan egentlig kun ønske ham hjertelig velkommen. Bedre kan det ikke siges, og hvem kan overhovedet være uenig? Jeg forstår godt, at regeringen virker udkørt og nedkørt, for at blive i professorens sprog.

Men hvordan forsøger regeringen og finansministeren så at slippe uden om problemerne? Jo, det gør man på den værst tænkelige måde. Regeringen har valgt selv at optræde som den værste brugtogsforhandler. Regeringen har valgt metoden med at forsøge at sminke eller – for at blive i sproget – at lakere, overlakere alle skavankerne, og finansministeren vil lakere for ca. 22 mia. kr.

Jeg skal her nævne hvordan, også selv om nogen vil sige, jamen det hørte vi også om i går, og det er helt rigtigt, men det kan ikke siges for tit. Enhver bør vide, hvordan det er, regeringen egentlig arbejder.

Kreativ bogføring for 9 mia. kr. Finansministerens opfindsomhed med at opfinde et år med 13 måneders skatteindtægter, et rent budgetffix for at give et usandt billede af statens økonomi. Så er der regeringens besøg i sidegaden for at få råd om, hvordan man i øvrigt kan fifle sig til flere penge her og nu. Og det resulterede så i forslaget om at sælge statens ejendomme til staten selv via et ét hundrede procent statsejet aktieselskab alene med det formål, at ejendommene så kan belånes og provenuet føres over i statskassen. Ingen ansvarlig bestyrelse i nogen privat virksomhed ville acceptere noget tilsvarende.

Men kreativiteten går jo endnu videre. På samme tidspunkt som regeringen taler om at lette byrder for erhvervslivet, og hvor regeringen forsøger at slå sig til ridder på, at man lemper i størrelsesordenen ca. 100 mio. kr., ja, da kaster regeringen sig nu over virksomhedernes kassebeholdninger.

Nu skal virksomhederne indbetale kildeskat tidligere for de timelønnede, en frudbetaling, der vil reducere virksomhedernes likvide kapital i 1997 med 5 mia. kr., der overføres til statskassen. Der er tale om ren arbejdskapital, der medfører øgede renteudgifter, og det medfører nedlæggelse af arbejdspladser i den private sektor. Men det anfægter åbenbart ikke regeringen. Målet – at få fingrene i andre folks penge – helliger åbenbart midlet.

Og videre: Den socialdemokratisk ledede regering begår det største sørøveri nogen sinde. Regeringen har fundet ud af at nappe 1,8 mia. kr. i kassen i søforsikringen. Det er en flot erhvervspolitik og en særdeles effektiv måde at komme til penge på.

Og så, hvad vi måtte opleve også i går, nøjes finansministeren ikke med det. Han overfører nu yderligere 6,4 mia. kr. fra Den Sociale Pensionsfond i strid med gældende lovgivning, men alene med hjemmel i en tekstanmærkning på finansloven.

Når vi lægger disse uhyrligheder sammen, så indbringer de likviditetsmæssigt 22 mia. kr. ekstra i 1997. Disse engangsindtægter, kreativ bogføring og fiduser, har kun til formål, at finansministeren søger at skjule, at underskuddet på statens budget reelt har bidt sig fast på et niveau, der er over 30 mia. kr., og det er på trods af mange milliarder i ekstraindtægter til statskassen som følge af større omsætning og forbrug.

Det er det, vismændene kalder det strukturelt betingede underskud, som vi nødvendigvis skal have ændret. Sker det ikke, vil vi ikke være i stand til at finansiere noget dansk velfærdssamfund, når konjunkturerne skifter og statens renteudgifter som følge af den rystende store statsgæld på 800 mia. kr. skubber helt nødvendige udgifter ud som en anden gøgeunge. Problemerne tårner sig op, når engangsindtægterne er brugt op, og når der i 1998 igen kun er 12 måneders kildeskatteindtægter.

I Venstre forstår vi godt, at et flertal i befolkningen ønsker at sætte regeringen på porten. De fleste her på Christiansborg ved udmærket, at regeringen er på hurtig nedtælling. Det er måske forklaringen på, at regeringen gør brug af metoder, som er helt uacceptable.

En helt speciel oplevelse har det været at opleve regeringens og finansministerens forsøg på at øge bruttoskatten. Hvor mange gange har vi ikke hørt statsministeren, finansministeren, skatteministeren og økonomiministeren forsikre om, at arbejdsmarkedsbidraget ikke blot var en ny skat, men at bidragene skulle følge ledigheden – faldende ledighed, faldende bidrag.

Men nu har finansministeren og regeringen bekendt kulør. Finansministeren bommede under finanslovforhandlingerne med et forslag om at hæve bruttoskatten til 12 pct., ikke som arbejdsmarkedsbidrag, men som ren bruttoskat. Regeringen afslørede hermed sig selv, men i Venstre er vi ikke overrasket.

Men jeg vil sige, jeg noterer med tilfredshed, at på samme tid, som regeringen er på vej til tælling, dér står Venstre og Det Konservative Folkeparti som de partier, der har vilje og mod til at gøre op med regeringens statsdirigeringen og bureaukrati. Vi ønsker større frihed til den enkelte. Den enkelte borger skal have ret til at bestemme meget mere selv. Tænk, hvor der trænger til at blive ryddet ud og fejlet op i det socialdemokratiske regeringsroderi. Jo før jo bedre, før det hele er soldet op.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Aldrig har dansk økonomi været så god, som den er nu.

Hr. Thor Pedersen skal helt tilbage til 1961 for at finde et år, hvor der både er overskud på betalingsbalancen, hvor der er overskud på de offentlige finanser, hvor der er lav inflation, hvor beskæftigelsen er stigende, hvor renten er lav, og hvor ledigheden er faldende.

Aldrig har dansk økonomi været så god og i så god en stand, som den er nu. Derfor vil hr. Thor Pedersen også i økonomisk oversigt fra december måned i år kunne læse i kapitel 4 en sammenligning mellem Danmark og de andre EU-medlemslande. Der er endda tal for stort set alle disse økonomiske begreber, som jeg lige har nævnt, der viser, at Danmark er i en klar førerposition.

Det er faktisk ikke en sammenligning, som den danske regering eller den danske centraladministration har foretaget, det er på baggrund af Europa-Kommissionens opgørelser. Den måde, danske økonomier tal fremkommer på, sker efter internationalt aftalte regler, og det ved hr. Thor Pedersen ganske godt.

Aldrig har de økonomiske vismænds tal fra den seneste rapport været så tæt på regeringens tal. Vismændene skønner anderledes på et centralt punkt, end regeringen gør, og det er på lønudviklingen.

Jeg er fuldstændig enig med vismændene i, at ledighed er et stort problem, at der er mange mennesker, der er kommet på overgangsydelser og andre af den slags foranstaltninger; det er fuldstændig korrekt. Derfor har regeringen afskaffet overgangsydelser, som i øvrigt blev indført, dengang KV sad med regeringsmagten, men den er altså afskaffet nu, så der er ikke flere, der kommer på overgangsydelse.

Det er regeringens ambition, hvilket fremgår af økonomisk oversigt, at antallet af mennesker på overførsel skal ned, og det kommer de, vi er i

gang. Derfor bliver regeringen siddende meget, meget længe, for vi skal løse den opgave, som ikke har kunnet løses af den regering, der har siddet før.

I den sidste tiårige periode er antallet – jeg sagde tiårige periode, og det er fra 1986-87, for at hr. Thor Pedersen skal vide præcist, hvad ti år er – af mennesker på overførselsindkomster i Danmark steget med 300.000. En stor del af dem er kommet i den periode, hr. Thor Pedersen selv var minister i en tidligere regering. Vi har overtaget hvervet, og vi skal nok bringe tingene i orden.

Konkurrenceevnen er truet. Det fremgår både af vismændenes rapport og økonomisk oversigt. Regeringen er totalt enig med vismændene. Det er den, fordi lønudviklingen har været for høj i forhold til vores samhandelspartnere.

Når vismændene skønner anderledes på lønudviklingen, end regeringen gør, så er det, fordi regeringen laver en beregningsteknisk forudsætning, som alle andre økonomiministre har stået ansvarlig for – samme teknik som hr. Anders Fogh Rasmussen i sin tid. Når det er i et overenskomstår, og det er 1998, da kan vi ikke vide noget. Derfor er det fremskrevet med 4 pct. beregningsteknisk.

Hvis den går opad, højere op end vores samhandelspartneres, så mangler vi konkurrenceevnen, så mister vi en fordel, og så kan betalingsbalancen være truet. Det har jeg sagt i, jeg ved ikke hvor mange aviser i hvor mange uger. Det citerer hr. Thor Pedersen ikke. Hr. Thor Pedersen postulerer en uenighed imellem regeringens rapport og vismændenes rapport.

De offentlige udgifter – det er korrekt – konjunkturerne hjælper på dem. Det er der ikke nogen der skjuler. Det er ingen overraskelse. Det er fuldstændig rigtigt, men man kan også læse i økonomisk oversigt, at strukturunderskuddet ikke er et strukturunderskud længere. Der er en figur i det, som jeg skal vise hr. Thor Pedersen efter mit indlæg.

Reformer på pensionsområdet og mere opsparing, siger Venstre, og det er Venstre enige med vismændene i. Det synes jeg er ganske interessant. Jeg vil bede hr. Thor Pedersen om at gøre rede for, hvad det er for nogle pensionsreformer, der skal være efter Venstres mening, og hvilke yderligere opsparinger der skal være på hvilke områder. Det synes jeg ville være interessant, så vi kunne diskutere indhold og ikke tomme postulater.

Det er ikke økonomiministeren, der har udnævnt professor Peter Birch Sørensen, det er regeringen. Vedrørende den artikel, der refereres til i Jyllands-Posten, vil jeg gerne bede hr. Thor Pedersen om at oplyse, hvorvidt de citater, der bliver givet her fra talerstolen, og som tillægges hr. professor Peter Birch Sørensen, er journalistens, eller der er citationstegn omkring det, så det fremgår, at det er Peter Birchs egne ord.

Til allersidst vil jeg sige, at jeg synes, hr. Thor Pedersen skulle læse vismandsrapporten med stor omhu – også det, der ikke er blevet citeret heroppefra. Vismændene advarer kraftigt imod at fjerne lejeværdibeskatningen af ejerboliger. De advarer kraftigt imod den slags – ja, nu skal jeg ikke tillægge vismændene ord, som de ikke har sagt, men så skal jeg give mine egne ord – populistiske forsøg, som V og K aldrig nogen sinde igennem 1980'erne har stillet forslag om.

Men det, det er udtryk for, og det, ændringsforslagene fra V og K er udtryk for omkring finansloven, er virkelig tvetydig populisme, for der er intet reelt i det, som V og K vil stille forslag om, hvis de sad i regeringen og havde et flertal for de forslag.

Jeg er i hvert fald ikke stødt på den slags forslag, dengang K og V sad i regering.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Der var mange ting, man ville kunne anholde i hr. Thor Pedersens ordførertale, som meget er præget af, at han må være opdraget, i hvert fald sprogligt, i en sidegade. Men det er sjældent, man kan dokumentere det så tydeligt, som det er tilfældet her i dag.

Med direkte angivelse, med gentagelse og med en eller anden langtrukken usmagelig smagen på egne gode opfindelser citerede hr. Thor Pedersen flere gange en økonomiprofessor for at sige noget om en rusten bil.

Det citat, hr. Thor Pedersen kom med, er ganske rigtigt fra Jyllands-Posten, det er også fra den 15. december, og så vidt jeg husker hr. Thor Pedersens to oplæsninger, var det også fuldstændig korrekt oplæst. Men så står der nedeunder:

»Som professor i makroøkonomi ved Københavns Universitet bruger Peter Birch Sørensen naturligvis ikke populære sprog billeder fra automobilbranchen, når han skal tale om nationaløkonomi.« Altså, hr. Peter Birch Sørensen, professor i nationaløkonomi, talte ikke om rust-

ne folkevogne. Vi udnævner heldigvis også økonomer til at være vismænd og ikke automobilmekanikere eller brugtvognsforhandlere.

Jeg kan i øvrigt sige, at Peter Birch Sørensen i samme interview – og det er dér, hvor der faktisk er et citat, og det står i citationstegn – siger: »Det går bedre med økonomien på mange områder.« Og senere siger han: »Trods behovet for reformer understreger den nye vismand nødvendigheden af, at der ikke laves panikløsninger.« Det lader vi også Venstre og De Konservative stå for.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg forstår nu, at der var sådan lidt citatfusk indblandet. Jeg kunne ellers godt lide billedet. Jeg synes, det var sådan et flot billede: Den her nedslidte folkevogn med det overtrukne benzinkort.

Vi er nemlig helt enige i SF i, at benzinkortet er overtrukket. Det er voldsomt overtrukket. Det er det faktisk i alle vestlige lande, også i Danmark. Vi er i en voldsom miljømæssig ubalance, som gør det helt umuligt at tro, at man kan køre videre med det der benzinkort.

Men hvad er Venstres løsning på det? Det er at fjerne CO₂-afgiften. Så kan vi få benzinen lidt billigere, ikke! Og hvad er den næste løsning, som Venstre har? Det er at smide de fattigste passagerer ud af folkevognen i den tro, at så kører den nok lidt hurtigere for de rigeste. Det er de løsningsforslag, man har fra Venstre. Det kan vi ikke bruge til noget.

Jeg tror ikke, at Venstre og regeringen har noget at lade hinanden høre, når det gælder overtrukket på benzinkortet. Jeg kan endnu huske tallene for de første fire år med Schlüter som statsminister, dengang var der en talrække, der hed 12, 18, 24 og 36 mia. kr. Det var udskuddene på betalingsbalancen. Først 12, så 18, så 24 og så 36 mia. i underskud i de første fire år. Det var i Schlüters regeringstid. Der var dér, man for alvor fik minusser på benzinkortet. Jeg tror ikke, man har noget at lade hinanden høre.

Men skulle vi ikke herinde i stedet for begynde at diskutere, om det overhovedet er målet at køre så hurtigt som muligt ud ad motorvejen? Er det det, vi vil med vores liv, eller er der andre ting, der også er væsentlige at diskutere? Det synes jeg ville være lidt mere spændende end de billeder, Venstre har stillet op.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Man kan roligt sige, at hr. Thor Pedersens indlæg havde en underholdningsværdi, der lå milevidt over sandhedsværdien. Ingen tvivl om det. Men han talte jo også om fiflerier og sminke og jeg ved ikke hvilke udtryk om regeringens besparelser.

I går endte vi med efter at have været i gang med V og K hele dagen at få hr. Fogh Rasmussen på talerstolen og trække besparelsesforslag på sammenlagt 3,5 mia. kr. tilbage, fordi man erkendte, at man var i det mindste på randen af forligsbrud. Hermed fjernede man en femtedel af sin egen plans samlede besparelser. Hvor er troværdigheden så henne? Men nu skal jeg give hr. Thor Pedersen en chance for fra talerstolen kort og godt at sige, hvad han og hans parti mener om den finanslov, som vi senere på dagen får til afstemning. Er den så ringe, så Venstre vil stemme imod den, eller ender man med at stemme for den? Hvad siger hr. Thor Pedersen?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Thor Pedersen var kritisk over for regeringens arbejdsmarkedspolitik. Det er vi som bekendt også i Enhedslisten. Men jeg forstår faktisk ikke, hvad Venstres og De Konservatives politik er på området, hvor man foreslår endnu kortere dagpengeperiode, der smider tusindvis af arbejdsløse ud af a-kasserne, forringelse af uddannelsesorloven, som betyder, at færre vil uddanne sig, besparelse på AMU-kurserne og brugerbetaling, som betyder, at færre vil uddanne sig, nedsættelse af uddannelsesgodtgørelsen, som betyder, at færre vil uddanne sig, og så vil man spare på de midler, der gives til at ledige kan få en handlingsplan, der sætter dem i gang, så de kan komme ind på arbejdsmarkedet igen.

Kunne hr. Thor Pedersen ikke lige fortælle, hvordan det at smide folk ud af a-kasserne og det at gøre det sværere at uddanne sig skulle være med til at få flere i arbejde. Kunne vi få et svar på det?

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Med hensyn til de økonomiske vismænd så forstod jeg ikke helt på økonomiministeren, hvor meget ministeren var enig med dem, og hvor meget ministeren var uenig med dem, for det

var dem, jeg citerede, og det var udelukkende på områder, som de har beskæftiget sig med. Jeg citerede omkring dansk økonomi fra den rapport, der kom fra Det Økonomiske Råd her den 27. november, og hvor vi senest har fået den trykte publikation. Det er citater derfra, det er dem, jeg tillod mig at citere, og jeg sagde, at jeg er helt enig i det citerede.

Jeg må så blot konstatere, at ministeren ikke er enig med de vismænd, som økonomiministeren selv udpeger. Der har nemlig aldrig samlet været flere på overførselsindkomst end i dag. Byrden har aldrig nogen sinde været større, og på trods af, at vi er i en højkonjunktursituation, er det altså ikke lykkedes at gøre op med det, der er det fundamentale problem: at vi er ude af stand til at finansiere de samlede offentlige udgifter.

Det er helt flot, at man bruger begrebet den offentlige sektors økonomi, når man inddrager kommuner og amter, men det, vi primært har ansvar for her i salen, er statens økonomi, og det problem er ikke løst. Man forsøger at løse det ved at hente mere end 20 mia. kr. i forskellige kasser ved det, vi kalder fup og fidus – kreativ bogføring.

Når vi bliver spurgt, hvad vi mener omkring senere tilbagetrækningsalder, og hvordan vi vil stimulere til det, ja, så var vi inde på det i går. Det er nemlig ved at gøre det attraktivt at blive på arbejdsmarkedet, og det har noget at gøre med, hvordan man indretter skattesystemet, hvordan man præmierer det at blive længere i forhold til folkepensionen, hvordan man stimulerer til øget opsparing, hvordan der er tillid til folkepensionen, uanset den opsparing man måtte have nået. Det er vejen frem, hvis man skal have tillid til, at det at blive længere på arbejdsmarkedet også kan betale sig. Og det har så også noget at gøre med den virksomhedsprofil, som man kan stimulere i den lovgivning, som regeringen står for.

Hr. Frank Aaen spørger, hvordan vi vil løse problemerne. Jeg kan bare give et beskedent bidrag – nu er den gule knap et generende lys-signal – men jeg vil anbefale f.eks. at læse Venstres »Frem mod år 2000«.

Det, vi foreslår som vores lidt bredere forslag til finansloven for 1997, er jo, at der skabes 170.000 nye arbejdspladser i den private sektor inden år 2000. Vi har også sagt, at det er markeringer, vi kommer med i forbindelse med ændringsforslag til finansloven, for vi vil meget mere. Vi vil noget helt andet. Vi vil nemlig have

folk i arbejde. Vi vil ikke have statsstyring. Vi vil stimulere til, at private virksomheder er i stand til at beskæftige langt flere, så vi får en varig fremgang i beskæftigelsen og en varig fremgang i vækst, så vi er i stand til at finansiere det velfærdssamfund, som de fleste af os herinde ønsker.

Formanden:

Så er der yderligere skrevet op til korte bemærkninger. Først hr. Erling Christensen, så hr. Klaus Hækkerup, hr. Kristian Thulesen Dahl, hr. Jens Peter Vernersen og så hr. Jan Petersen, hvorefter disse fem får svar af hr. Thor Pedersen. Derefter er det hr. Ole Stavad, fru Pia Gjellerup, hr. Jes Lunde, hr. Bjørn Elmquist og finansministeren, hvorefter hr. Thor Pedersen igen skal svare, og så er hr. Frank Aaen skrevet op. Så vi har nogle gode minutter foran os.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Hjemme i Sdr. Nærå på Fyn er der ikke flere folkevogne, dem har skrotpræmierne taget.

Men dér spillede jeg på et old boys-hold i fodbold. For en del år siden, det var da Schlüter var statsminister, da tabte vores hold de fleste kampe. Vi var lidt kede af det, det er jo faktisk sjovest at vinde, men vi fandt på et godt slogan: Det gør ikke noget, vi taber, bare vi kommer glade hjem. Schlüter fortalte jo, at vi skulle være optimister. Det gik jo ufattelig godt med VK-regeringen. Underskuddet steg og steg på statens finanser, gælden voksede og voksede, og arbejdsløsheden steg og steg, men vi var glade i Sdr. Nærå, selv om vi tabte.

For en 3 år siden, det var da vores statsminister pludselig blev statsminister, begyndte vi igen at vinde. Vi havde set i 1992, at det faktisk var sjovere at vinde end at tabe. Europamesterskabet i fodbold fjernede mindreværds-komplekserne. Vi turde også nu i Sdr. Nærå tro på, at vi kunne vinde. Ja, jernhåndboldpigerne fortsatte i 1994 med det, mælkedrengene gjorde i 1992, og nu her i sidste uge gjorde pigerne det igen.

Det er faktisk sjovt at være på det vindende hold, og nu kommer Venstre og vil bilde os ind, at det går skidt i Danmark; det vil i hvert fald engang komme til at gå skidt, fordi der er orden i økonomien, arbejdsløsheden falder, der er balance på finansloven, vi har lav inflation osv., vi har råd til at købe julegaver til børn og børnebørn.

Venstre skal ikke bilde os ind, at det går skidt i Danmark.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Thor Pedersen ønsker meget at fremstille dansk økonomi, som om vi er på vej mod en katastrofe. Hr. Thor Pedersen nævnte Det Økonomiske Råds formandskab, de såkaldte vismænd, og citerede fra deres sidste beretning, og det, han angreb, var betalingsbalancen, og han citerede den bekymring, de udtrykte. Men hvis man vil vide, hvad de økonomiske vismænd mener om betalingsbalancen, kan man jo tage bogen, som de har udgivet og trykt. Man behøver ikke engang slå op i den, for på forsiden af den står der: »Betalingsbalancen fra underskud til overskud«.

Er der så slet ingen bekymring hos vismændene? Jo, de siger nemlig, at det forventes, at olien slipper op i begyndelsen af næste århundrede, og så må man jo til at se på, hvad man så skal gøre. Det er vi enige i. Vi har god tid til at se os for. Det, at udviklingen også på betalingsbalanceområdet ser fin ud, er godt nok.

Men det afgørende er, at vismændene ikke siger noget om kreativ bogføring, ikke siger noget om fiduser. Den ringeagtende verbalbesværgelse, som hr. Thor Pedersen kommer med, finder man jo overhovedet ikke her.

Er der en utæt lydpotte i dansk økonomi, tror jeg desværre, jeg må sige, at den findes i oppositionen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Venstre og De Konservative er fulde af vilje og mod, siger hr. Thor Pedersen, og det lyder jo godt.

Hr. Thor Pedersen sammenligner den danske økonomi med en rusten Folkevogn med nedslidte dæk, som trænger til en hovedreparation. Dansk Folkeparti er enige i det synspunkt.

Hr. Thor Pedersen siger også, at bilen kører med overtrukket benzinkort. Dansk Folkeparti er også enige i det synspunkt.

Hr. Thor Pedersen siger, at forslaget til finanslov for 1997 overhovedet ikke på nogen måde tager højde for det. Finansloven er fuld af fup og fiduser, og der foretages end ikke delreparationer.

Mit spørgsmål til Venstre er: Kan et ansvarligt parti stemme for et forslag til finanslov, der er fuld af fup og fiduser, og som ikke foretager

nogen som helst form for delreparationer, når der er så stort et behov for – hvilket vi er enige med hr. Thor Pedersen i – at der foretages reparationer af den rustne Folkevogn?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner (S):

Hr. Thor Pedersen siger her fra talerstolen, at det går ringere, end det næsten nogen sinde er gået, regeringen er udkørt osv., osv. Det kan da kun være Venstre, der har det sortsyn. Hvis man snakker ude blandt befolkningen, er oplevelsen jo en ganske anden end den, hr. Thor Pedersen giver udtryk for.

Drejer det her sig reelt ikke om, at man nu skal lave et skjul for de ændringsforslag til finansloven, som man i går fik stemt ned, et skjul for, hvad man rent faktisk vil i Venstre? Alle ved jo, at det drejer sig om at smadre arbejdsmarkedet, hvis det var blevet sådan, at Venstres forslag var kommet igennem. Hr. Thor Pedersen siger: Vi vil have folk i arbejde. Men skal det være ligesom sidste gang, Venstre ville have folk i arbejde? Erfaringerne fra 1987 til 1993 var jo nedslående. Jeg tror, at folk vil være rystet, hvis det én gang til er den model, man vil have folk i arbejde efter.

Lad mig om det med arbejdsmarkedspolitikken også sige, at alle andre ved, at der skal uddannelse til, hvis man skal sikre mod strukturarbejdsløshed. Men efter at man har set de ændringsforslag, der blev stillet her i går, er det, som om det ikke er gået op for Venstre. Jeg synes, hr. Thor Pedersen skylder svar, som han ikke gav i går under behandlingen.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg tror, at hr. Thor Pedersen brugte udtrykket: Det kan ikke siges for tit. Det er jeg egentlig enig i. Jeg beskæftigede mig i går med et emne, som jeg vil sige lidt om igen, det kan nemlig ikke siges for tit: Der er en betydelig kreativitet i indlægget.

Det er der også i de ændringsforslag, vi tog stilling til i går, og det er der også, når man skal ud og forklare 27.000 mennesker, hvad der ville ske med dem den 1. januar, hvis det var sådan, at vi ikke i går havde forkastet det ændringsforslag, Venstre havde på området.

I går oplyste hr. Thor Pedersen, at de jo kunne gå på kontanthjælp, men samtidig oplyste finansministeren, hvilken udgift det ville medføre, når de bliver omfattet af straksaktivering.

Den har man ikke kalkuleret med. Jeg synes, det kunne være interessant at få hr. Thor Pedersen til bare i en kort bemærkning på et tidspunkt at nævne, hvor de pågældende udgifter på nænt over 2 mia. kr. skal posteres i det bogholderisystem, som Venstre anvender. Eller vi skal måske her have afdækket, at kreativiteten på bogholderisiden mest indeholder det, at man ikke skriver, hvad det egentlig handler om.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jeg skal medgive, at det er journalisten, der skriver Peter Birch Sørensens mening i Jyllands-Posten; sådan står det. Det er klart, det ikke er noget, jeg har skrevet, det er journalisten, der skriver avisen – det skal jeg medgive – men jeg har altså ikke set noget dementi. Det vil jeg gerne sige. Meningen står der, og jeg synes, meningen er god nok og er klart forståelig, og jeg synes også, at billedet ganske klart er til at sammenligne med dansk økonomi.

Men jeg vil om betalingsbalancen gerne sige til hr. Klaus Hækkerup – bare som et eksempel, når nu hr. Klaus Hækkerup selv nævner det – at der står ganske klart her på side 4 i rapporten fra Det økonomiske Råd: »Betalingsbalancen forværrer trods stigende energiproduktion.« Det er de fede typer. Så står der:

»Betalingsbalanceoverskuddet ventes stort set at være forsvundet i 1998. Forringelsen af betalingsbalancen sker, til trods for at nettoeksporten af energi i disse år forøges mærkbart.«

Det kan da ikke siges tydeligere.

Og så til hr. Erling Christensen: Vi glæder os jo også i Venstre over håndboldpigerne. Vi glæder os over alt det, der nationalt er at glæde sig over; men det har jo ikke noget at gøre med, at man så ikke kan bekymre sig om det, der betyder noget for, hvordan vi kan leve alle sammen, når der ikke er tale om sport, og hvordan vi kan finansiere alt det, vi meget gerne vil finansiere. Og dér er hovedproblemet, at vi stadig øger statsgælden, at niveauet stadig er 70 mio. kr. om dagen, på trods af at vi har en højkonjunktur.

Hvordan kan nogen tro på, at vi nogen sinde kan nedbringe statsgælden, hvis vi er ude af stand til at gøre det i opgangstider? Hvordan skal vi så finansiere det, når staten får færre indtægter? Omsætningstallene viser jo, at momsindtægter forsvinder, registreringsafgifternes betydning er svindende, og der bliver flere ledige. Hvordan skal det overhovedet gå op?

Jeg vil bede om, at socialdemokraterne lytter til Thorkild Simonsen i Århus, der gentagne gange har sagt, at det største problem for landspolitikere er, at man ikke tør tale om statsgældens betydning og alvoren bag den store statsgæld; det gælder åbenbart fortsat for socialdemokratiske landspolitikere.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jo mere jeg hører på hr. Thor Pedersen, jo mere enig bliver jeg med hr. Klaus Hækkerup i, at findes der en utæt lydpotte i dansk politik, ja, så sidder den på hr. Thor Pedersen.

Hr. Thor Pedersen starter med at sige, at flertallet i befolkningen ønsker noget andet end det, regeringen står for, og dér vil jeg godt sige, at jeg er meget overbevist om, at selv borgerlige vælgere, selv de vælgere, der stemmer på hr. Thor Pedersen, ikke ville være enige, hvis de vidste, hvad det er, hr. Thor Pedersen og Venstre forfægter på skatteområdet. Man lukker nemlig op for alt det griseri, som vi så udvikle sig på grotesk måde op igennem 1980'erne og i begyndelsen af 1990'erne, og som sluttede med det, man med stor rette kan kalde for danmarkshistoriens største røveri, nemlig selskabstømningen.

Det, hr. Thor Pedersen, Venstre og De Konservative foreslår på aktieavancebeskatningen, er jo lige nøjagtig det, der var drivkraften for selskabstømmerne, det er det, der var adgangen til anpartsarrangementerne. Tror hr. Thor Pedersen virkelig, at den danske befolkning og hr. Thor Pedersens vælgere ønsker den form for plattenslageri, fidusmageri og almindelig uhæderlighed, som Venstre og De Konservative her lægger op til?

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Først et enkelt svar til hr. Thor Pedersen vedrørende talen om statsgælden, et svar, der i virkeligheden også kunne være klemmt ind i går:

Nej, vi taler ikke så meget om statsgælden. Vi gør noget ved det. Vi forsøger faktisk at vende udviklingen, og vi er nu i en situation, hvor vi i løbet af en kort årrække også kan få nedbragt statsgælden, ligesom vi er i fuld gang med at nedbringe udlandsgælden.

Så i øvrigt til hr. Thor Pedersens, det hedder vist her på folketingsprog lemfældige omgang med sandheden; alle andre vil kalde det overlagt løgnagtig: Når hr. Thor Pedersen bliver gre-

bet i at bruge udtrykket citat meget nøjagtigt og endda citerer med gentagelse og altså bliver grebet på fersk gerning stillet over for dokumentationen, reagerer hr. Thor Pedersen på en måde, som svarer til reaktionen hos forhærdede kriminelle: med hårdnakket benægtelse.

Det er utroligt; men det er en meget god beskrivelse af, hvordan Venstres forhold til både at tale og handle er.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg har sådan set ikke så store problemer med, at hr. Thor Pedersen angriber regeringen.

Men det ærgrer mig lidt, at hr. Thor Pedersen ikke brugte noget mere tid på også at fortælle om Venstres politik og på at fortælle om, at nu skal der skæres hårdt ned på dagpengeperioden, så 27.000 mennesker mister deres levegrundlag. Nu skal der skæres ned på bistandshjælpen. Nu skal orlovsordningerne lukkes. Og nu skal der skæres ned på de allerfattigste i hele verden ved at skære i ulandsbistanden. Samtidig vil Venstre fjerne lejeværdibeskatningen, lempe aktiebeskatningen og åbne for nye skattefiduser.

Det havde været rart, hvis Venstre også ville bruge lidt tid på at fortælle om det her, så det kan blive klart for alle og enhver, at hr. Thor Pedersen er den omvendte Robin Hood, der vil tage fra de fattigste og give til de rigeste. Det billede ville jeg gerne have fået lidt klarere frem fra Venstres side. Det var jo meget tydeligt for alle her i salen i går, da vi stemte om ændringsforslagene.

Jeg synes, at Venstre skal lave lidt mere reklame for deres egen politik, så befolkningen ved, hvad de har i vente, hvis Venstre nogen sinde skulle få agt, som de har magt.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

I går på randen af forligsbruddet, i dag midt i citatfuske. Det er faktisk ikke særlig flot.

Og så mangler vi et svar på de spørgsmål, som først jeg og senere hr. Kristian Thulesen Dahl stillede. Hvad gør Venstre senere på dagen? Er denne finanslov alligevel ikke det bedste, vi kan forestille os? Og er det ikke derfor, at Venstre senere i dag trykker på de grønne knapper og altså stemmer ja til denne finanslov?

Lad os nu få et udsagn, som vi selv kan måle sandhedsværdien af.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Nu har der jo været kørt noget rundt i hr. Thor Pedersens forhold til citater. Det, der blev fremstillet heroppe fra som et citat af den nye vismand, var et citat af en tilfældig journalist i Jyllands-Posten. Og der kan vel ikke siges mere til den debat end: Hvem vil fremover købe et brugt citat af hr. Thor Pedersen?

Så til det med, om der er ved at komme orden i de offentlige finanser:

Hr. Thor Pedersen gør jo i dag som ved så mange andre lejligheder alt det, han kan – og det er meget – for at snakke uden om realiteterne, for at skabe en dyne af mistænksomhed. Han bruger ord som kreativ bogføring – det er i øvrigt et udtryk, som Venstre bruger meget – men man kan sige, at det kan man sådan set godt forstå, for Venstres politiske ordfører er den eneste her i Tinget, der direkte har fået kendelse på at have anvendt kreativ bogføring. Så det forstås jeg godt, at det er et begreb, man er meget optaget af at få tørret af på regeringen.

Men hvad er realiteterne?

Ja, det interessante, og det har jeg sagt ved enhver lejlighed, er såmænd ikke nøjagtigt, hvordan det går med statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget, for det er påvirket af, og det har altid under skiftende regeringer – også dem hr. Thor Pedersen var medlem af – været påvirket af engangsdispositioner, likviditetsforskydninger af den ene, den anden og den tredje art og salg af aktier, som Venstre og De Konservative jo også havde tænkt sig at forbedre statens budget med for 10 mia. kr. i de ændringsforslag, vi stemte om i går. Det er ikke det interessante.

Det interessante, når man skal se, hvordan det går med de offentlige finanser i Danmark, er at se på det hele – stat, amter og kommuner, fonde – under ét og sammenlignende, hvordan det går i Danmark, og hvordan det går i udlandet. Det er dér, man får et billede af en regering, der fra 1993 til 1997 vender det fra at være et underskud på 34 mia. kr. til et overskud på 2 mia. kr., og det er vel at mærke et overskudsbegreb, som er renset for alle disse forskellige likviditetsforskydninger, som hr. Thor Pedersen er så optaget af at mistænkeliggøre regeringen med.

Men lad os så tage de likviditetsforskydninger. De store af dem, nemlig den med fremrykket afregning af kommunernes A-skat og den med feriepengene. Det bliver jo fremstillet som om, vi dér hugger andre folks penge. Nej, nej, det er ikke andre folks penge. Det er statens penge, som staten beder om at få afregnet tid-

ligere. Nu kan jeg jo ikke forlange, at hr. Thor Pedersen skal rose finansministeren, men jeg mener faktisk, at det er en professionel forpligtelse, som Folketinget burde pålægge enhver finansminister: at se at få statens penge hjem så hurtigt som muligt, og dermed også ad den vej mindske statens renteudgifter.

Jeg synes faktisk, at man skulle se på det på den måde, men man skal selvfølgelig ikke bruge tal, der er påvirket af engangsforskydninger til at give et billede af den reelle udvikling i de offentlige finanser. Det er det andet tal, nemlig det tal, der er renset for de her dispositioner, og det er det tal, der er forbedret med 36 mia. kr. fra denne regering tiltrådte og til det budget, vi nu vedtager.

Så er der det med udgifterne, og dér synes jeg lige hr. Thor Pedersen skal være opmærksom på, at fra 1982 til 1986 – det vil sige den periode, hvor det gik bedst for de regeringer, hr. Thor Pedersen havde med at gøre – faldt udgiftstrykket i Danmark fra 62 til 56 pct., der var helt nøjagtigt en nedgang på 5,6 pct. Fra 1993, da denne regering tiltrådte, og til det budget, der nu vedtages, falder udgiftstrykket med 6,8 pct. for det samme antal år. Så der er jo ikke tale om, at denne regering har været dårligere til at få styr på udgifterne i en periode, hvor konjunkturerne heldigvis stort set er gået i den rigtige retning, ligesom de gjorde i starten af 80'erne. Vi har været en kende bedre til det end den daværende borgerlige regering, men det er lige meget. Det er nogenlunde den samme indsats, der er blevet gjort i to perioder, hvor det gik nogenlunde godt. Lad os da glæde os over det i fællesskab.

Blandt hr. Thor Pedersens mange urigtige påstande, som blev gentaget her i dag, er der påstanden om, at antallet af passivt forsørgede danskere stiger. Det er rigtigt, at antallet af passivt forsørgede steg og steg og steg også i borgerlige regeringers periode faktisk helt frem til 1994, men det er ikke sandt, og det passer ikke, at antallet fortsat er stigende. Det er faldet fra 1994 til 1995, det er faldende fra 1995 til 1996, for de 15-66-åriges vedkommende med 20.000, og det vil falde yderligere fra 1996 til 1997.

Det passer altså ikke, hvad hr. Thor Pedersen står her og prøver at bilde Folketinget og den danske befolkning ind.

Og så en manipulation til, som jeg synes vi er nødt til at tage her i opløbet: Nu talte hr. Thor Pedersen i går om en statsgæld på 800 mia. kr. Jeg tror, det blev gentaget i dag. Det er, fordi hr. Thor Pedersen stædigt og vedvarende nægter at

betragte sociale pensionsfonde som en del af statens formue.

Men jeg vil bare gøre opmærksom på den enkle ting, hr. Thor Pedersen, at den definition af statsgælden, vi bruger, når vi opgør den til 603,9 mia. kr. i år, er nøjagtig den samme definition, som blev fastlagt under borgerlige regeringer. Det er nøjagtig den samme måde at gøre statsgælden op på. Så den manipulation, hr. Thor Pedersen foretager her, er altså samtidig et opgør med den måde at gøre statsgælden op på, som blev fastlagt af den regering, han selv var medlem af.

Så skal jeg såmænd bare i denne omgang afslutningsvis sige: Nej, vi er ikke helt enige med vismændene i alle deres vurderinger. Det har også vist sig, at det i de sidste omgange her har været vismændene, der har måttet tilpasse deres prognoser for den økonomiske udvikling til regeringens, og det er selvfølgelig opmuntrende.

Men det er da rigtigt, at betalingsbalancen kun er så stærk, som den er, fordi vi har fået olie og gas. Det er rigtigt. Det er også forklaringen på, at den borgerlige regering i starten af 1990'erne kunne vende et traditionelt underskud på betalingsbalancen til et overskud. Det har givet os nogle flere frihedsgrader, at vi har fået olie og gas, men det hører jo med i det samlede billede. Det har også været med til at sætte mere aktivitet i gang, som så i øvrigt har belastet betalingsbalancen, men har skabt arbejdspladser. Vi kan tillade os mere, og det er jo kun godt.

Så tror jeg måske nok, hvis jeg skal vurdere vismændene, at de er lidt mere pessimistiske, end der er grund til, og i hvert fald mere, end vi er, omkring effekten af regeringens arbejdsmarkedspolitik. Det tror jeg nok.

Men omvendt er økonomiministeren og jeg helt enige i de advarsler, der gives, om, hvad der kan gå galt i dansk økonomi – det er jo også det, man har vismændene til – og vi er helt klar på i den samlede regering, at der ikke er nogen grund til at slappe af. De reformer, der er sat på skinner, skal føres ud i livet til punkt og prikke. De skal virke på arbejdsmarkedet, de skal følges op af ny bistandslov, og førtidspensionssystemet skal kigges efter. Der er ikke reformpause.

Og det skal være min sidste bemærkning: Det er jo i virkeligheden også et ondartet citatfusk, for det eneste, denne regering har sagt om reformpause, er, at efter at vi tre år i træk har gennemført endda meget omfattende ændringer i arbejdsmarkedspolitikken i takt med, at

arbejdsmarkedet har forandret sig og beskæftigelsen er steget, så har de mennesker, der skal leve med det system, dem, der skal leve under det, og dem, der arbejder i det, brug for en paragrafpause, brug for, at de reformer, der nu er sat i kraft, og som først er fuldt gennemført i 1998, ikke bliver rettet én gang til, men først får lov til at vise deres virkning.

Der er ikke reformpause på resten af feltet. De problemer, vi har påpeget er der, hvis det her skal være et varigt opsving, og de problemer, som vismændene parallelt har påpeget, skal vi fortsat og med stor energi beskæftige os med at løse bredt her i Folketinget.

Hr. Thor Pedersen er velkommen til at deltage i arbejdet, hvis han ellers kan holde inde med sine voldsomme demagogiske udfald og i stedet koncentrere sig om fælles løsninger på fælles problemer.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Så er det hr. Thor Pedersen for en kort bemærkning, og derefter viser min liste hr. Frank Aaen, fru Pia Kjærsgaard, hr. Peter Duetoft, økonomiministeren, hr. Holger Graversen, og så vil hr. Thor Pedersen igen få en chance.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Til hr. Ole Stavad, der mente, at det, som Venstre ønskede at ændre på skatteområdet, var, at nu skulle der være mulighed for selskabstømning, og jeg ved ikke hvilke andre uspiseligheder: Det er jo ikke det, vi foreslår. Jeg gentager: Det er ikke det, vi foreslår.

Vi foreslår f.eks. det enkle, at det altid skal kunne betale sig at arbejde.

Når man læser Rockwoolrapporten, vil man kunne se, at for cirka hver fjerde dansker kan det ikke betale sig at arbejde, hvis man definerer det ud fra, at man skal have mere end 500 kr. ekstra om måneden ved at gå på arbejde. Der er alt for mange, der ikke har noget reelt ud af at gå på arbejde, og det gælder især for lavtlønsgrupperne.

Derfor er der brug for, at man ændrer skattesystemet. Og det, vi taler om, er jo en total omlægning. Det gælder for lønmodtagerne, men det gælder også for danske erhvervsvirksomheder. Vi ønsker at gøre op med den dirigeren rundt med virksomhedernes penge, med de afgifter og byrder, som man pålægger i form af arbejds giverbidrag og miljøafgifter. Det har nemlig i virkeligheden kun ét resultat, og det er, at man reducerer antallet af arbejdspladser.

Til en dynamisk erhvervs politik hører, at man gør det fordelagtigt for virksomhederne at ekspandere, at man fjerner byrder i stedet for at pålægge byrder. Den største illusion er, at Folketingets medlemmer tit og ofte tror, at det er herinde, man skaber arbejdspladserne. Nej, sandheden er, at arbejdspladser skabes af folk, der på trods af lovgivning, på trods af bureaukrati, på trods af byrder er i stand til at føre deres ideer ud i livet.

Finansministeren har den fordel, at finansministeren stort set har ubegrænset taletid, og når jeg nævner eksemplerne med, at man likviderer Søkrigskassen og henter 1,8 mia. kr., at man fremrykker kildeskatteafregningen fra 1998 til 1997, at man signalerer, at man vil gøre det godt for danske virksomheder og hjælpe med 100 mio. kr., men med den anden hånd tager 5 mia. kr. af den likvide kapital i 1997 – og man indfører det allerede den 1. april 1997 uden respekt for, hvad det i øvrigt medfører af administrativt arbejde i både små og store virksomheder – så viser det blot, at den indstilling, som regeringen har til erhvervslivet, er, at det alene er et sted, man trækker penge ud fra. Det er ikke et sted, hvor man skaffer beskæftigelse, hvor borgerne kan få deres indtjening.

Og så skal finansministeren huske én ting: at staten har ingen penge. Det er helt fint, at man står og taler om statens penge, og hvad staten har; men sandheden er, det er borgerne, der har, det er borgernes penge, som staten arbejder med.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning. Jeg kan i øvrigt sige, at min liste bliver længere og længere, og der er altså også et hensyn at tage til de øvrige ordførere. Jeg siger det bare nu; men jeg begynder at stramme inden ret længe.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg spurgte tidligere hr. Thor Pedersen helt konkret: Hvad er logikken bag Venstres arbejdsmarkedspolitiske forslag? Jeg fik i det tidligere svar fra hr. Thor Pedersen bare en henvisning til parti programmet.

Kunne vi ikke her fra talerstolen få at vide: Hvad er logikken og klogskaben i at smide flere tusinde arbejdsløse ud af a-kassen? Hvad er klogskaben bag 7 forskellige konkrete forslag fra V og K, som betyder, at færre vil uddanne sig? Hvad er logikken og klogskaben i at forrin-

ge mulighederne for, at ledige kan bruge deres ledighed til at forberede sig målrettet på at komme i arbejde?

Hvad er fidusen ved alle de her forslag? Det er jo en stor del af V's og K's ændringsforslag. Vi må da kunne få at vide i nogle få sætninger heroppefra: Hvordan skal disse tiltag, hvor man smider folk ud af a-kassen og færre uddanner sig, få flere i arbejde?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Der skal ikke være tvivl om, at Dansk Folkeparti mener, at det er fint under en finanslovdebat at få markeret forskellene. Det er faktisk velgørende, at det ser ud, som om der er ved at komme forskelle i dansk politik, at der rent ideologisk er en forskellig opfattelse, at der nu er nogle, der har lavet forlig sammen, og andre, der måske skal lave det senere. Det er fint. Det var et flot show, hr. Thor Pedersen! Og det er ment som et kompliment; der er ikke hverken polemik eller ironi fra mig lige nu.

Men så kommer det mere alvorlige, kan man sige, fra Dansk Folkepartis side til Venstre og formentlig også senere Det Konservative Folkeparti. Nu har man harceleret – med rette – over denne her finanslov, man har udtalt, at det er elendighedernes marked, at det ser trist ud for dansk økonomi, at der er store, store områder, der bør laves om.

Derfor vil jeg da i lighed med andre nu sige til Venstre – og jeg vil da også gerne have, at Det Konservative Folkeparti senere kommer med en melding: Hvorfor i alverden stemmer man så ikke imod det makværk, som man har stået og sagt det er? Men det bliver vel formentlig, som altid før, jul i den gamle købmandsgård, og alle går herfra, og der er alligevel mere eller mindre konsensus. Hvorfor stemmer man ikke imod?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg tror, hr. Thor Pedersen skal passe på, når han her fra talerstolen siger, at hvis Venstre fik deres vilje, så ville der komme 170.000 nye job inden årtusindskiftet. Jeg mener også, hr. Thor Pedersen burde kunne huske fra både firkløvertiden og VK-tiden, at de partier, der herfra kom med de store deklarationer om, at hvis bare de kom til magten, så skete der så og så meget, alle sammen har fundet ud af, når de så fik magten, at verden så lidt anderledes ud. Derfor synes jeg, det er lidt synd, at hr. Thor Pedersen ikke vil

være med til det hårde slid, som det er at få flere i arbejde, i stedet for at tro, at man bare kan klare alting.

Og så synes jeg også, det er synd med denne debat, der jo i hvert fald bliver udsendt direkte over en enkelt kanal. Der må sidde en del mennesker i det danske samfund med dårlig samvittighed, fordi der er alt for mange på overførselsindkomster, og jeg synes, det er synd, at mennesker på overførselsindkomster sidder med lidt dårlig samvittighed over, om det nu er dem, der er der uretmæssigt.

Så jeg vil gerne spørge hr. Thor Pedersen: Hvad er det for nogle, der ikke skal være der? Er det folkepensionisterne, er det SU-modtagerne, er det efterlønsmodtagerne, folk, der ikke har en chance for at klare sig ellers, eller hvem er det, der efter hr. Thor Pedersens mening er der uretmæssigt? Jeg vil gerne have et svar, for jeg synes, det er synd, at folk rundt omkring skal føle, at de nasser på samfundet, hvad der jo bestemt ikke er tilfældet.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Hr. Thor Pedersen gav udtryk for, at han ikke var helt sikker på, om jeg var enig eller uenig med vismændene. Måske er det, der i virkeligheden er hr. Thor Pedersens problem, at det er så svært at høre efter. Jeg erklærede mig enig i det ræsonnement, vismændene kommer med, nemlig at såfremt lønudviklingen bliver for høj, så har vi et problem med konkurrenceevnen, og det påvirker betalingsbalancen, og det er en meget, meget dårlig situation. Derfor vil jeg opfordre til, at man tænker på det i overenskomstforhandlingerne her til foråret.

Så synes jeg, at det, hr. Thor Pedersen svarede mig på mit spørgsmål om, hvordan Venstre ser pensionsreformer, var meget interessant. Og det, jeg hæftede mig ved som nyt eller næsten nyt, var, at Venstre vil gå ind for at præmiere folk for at blive længere på arbejdsmarkedet. Jeg er ærlig talt dybt interesseret i at høre, hvilke overvejelser Venstre gør sig i det spørgsmål. Det er den slags tanker, Det Radikale Venstre også arbejder med, så hvis Venstre har nogle konkrete ting på det område, synes jeg, vi skulle have det frem, så vi måske kunne få en konstruktiv diskussion omkring det.

Dernæst skal jeg for en sikkerheds skyld gøre hr. Thor Pedersen og andre opmærksom på, at EU afgør, hvordan vi opgør vores gæld og vores offentlige saldo, og at der i EU er to tal ved Danmark – det er nemlig vedtaget i Ecofinrådet –

nemlig bruttogælden og den korrigerede bruttogæld. Og den korrigerede bruttogæld regulerer bl.a. for Den Sociale Pensionsfond og valuta-reserven i Nationalbanken. Det er danske særforhold, som ikke tæller med i den regulære gæld. Det var bare lige en saglig oplysning.

Endelig skal jeg korrigere hr. Thor Pedersen, der taler om regeringens vismænd. Det synes jeg ikke er fair over for Det Økonomiske Råd og hele ideen. Det Økonomiske Råd og vismændene er uafhængige af den til enhver tid siddende regering.

Og til sidst skal jeg sige, at jeg vil bruge min frokostpause til at dykke ned i gamle finanslovaftaler under Schlüter-regeringerne for at have en lille håndfuld gode eksempler på den slags ting, som hr. Thor Pedersen kalder kreativ bogføring. Jeg kan umiddelbart huske én om overførsel af et eller andet stort beløb fra Hypotekbanken til statskassen. Det lo man meget ad det år, og dengang hed finansministeren ikke Mogens Lykketoft.

Og så vil jeg til allersidst sige, at det ville forekomme mig besynderligt, hvis vi i dag, den 19. december 1996, hvor der er afstemning ved tredje behandling af finansloven, skulle komme i en situation, hvor Venstre og De Konservative ikke kunne stemme for den, når vi i dag kan konstatere, at Danmarks økonomi ikke i årtier har været i en så fremragende stand, hvilket hr. Thor Pedersen kan læse om i Økonomisk Oversigt. Danmark er det land i EU, der har den næstlaveste arbejdsløshed, opgjort efter EU-statistikker 6,2 pct. i 1996. Østrig er det, der har den laveste, nemlig 4,1 pct. Alle andre er over.

Det er bare simpelt hen for godt til at være sandt for hr. Thor Pedersen. Og det er synd for hr. Thor Pedersen, for hr. Thor Pedersen burde glæde sig sammen med resten af Folketinget over, at vi i fællesskab efter mange, mange år er nået hertil.

Det Radikale Venstre har i sinde at fastholde den linje, der er lagt. Det kan jeg love hr. Thor Pedersen.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg har talt op, at vi nu er oppe på 35 indlæg i form af korte bemærkninger og ministersvar. Jeg henstiller, at vi – når vi er kommet igennem listen her – så kan gå videre i ordførrækken. Jeg henstiller!

Hr. Holger Graversen og derefter hr. Thor Pedersen.

(Kort bemærkning).

Holger Graversen (S):

Jeg begynder at få lidt ondt af hr. Thor Pedersen. Jeg synes virkelig, det er synd for hr. Thor Pedersen, at han tilsyneladende ikke har tid nok til at forklare Venstres politik på besparelsesområdet, f.eks. besparelsesforslaget om ca. 2 mia. kr. på udviklingshjælpen.

Under Folketingets seneste sportsgren – Rushdie-stormløb med blind makker – udtrykte Venstre stor bekymring for Danmarks anseelse i vores omverden. Danmarks anseelse ville virkelig gå fløjten, hvis Venstre og De Konservative kom igennem med deres besparelser på omkring 2 mia. kr. på området. Hvor ville man nemlig spare? Jeg vil gerne høre en forklaring på det.

Men jeg tror godt, jeg kan give forklaringen. På grund af de aktuelle arrangementer, vi har, på grund af aftaler og forpligtelser ville man være nødt til at finde besparelsen på den multilaterale hjælp. Hvem vil det ramme? Det vil bl.a. ramme UNICEF-organisationen meget hårdt. UNICEF, som gør et meget stort og godt arbejde rundt om i verden, vil måske få sin hjælp fra Danmark halveret. Jeg synes virkelig, det er en flot jubilæumsgave til UNICEF her i jubilæumsåret. Det vil gå ud over Danmarks anseelse.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Hr. Peter Duetoft spørger, hvem det er, der er byrden, af dem, der er på overførselsindkomst, altså hvem det er, der skal have dårlig samvittighed. Og det er så også – igen – et svar til hr. Frank Aaen, som åbenbart ikke vil forstå det.

Jeg mener ikke, der er nogen, der skal have dårlig samvittighed, lige med undtagelse af medlemmerne i det danske Folketing. For bortset fra dem, der er syge, og dem, der på grund af alder ikke er på arbejdsmarkedet, så er sandheden jo, når det gælder dem, der er raske og i en arbejdsduelig alder, at det er regler, der er vedtaget her i det danske Folketing, der har gjort, at alt for mange er ledige.

Jeg går ud fra, at ønsket hos enhver i det danske Folketing er, at hver eneste kan få et arbejde, som han kan bestride; men det er altså det, Folketinget er med til at forhindre.

Når man glæder sig over tallene, som økonomiministeren gør, så vil jeg godt nævne, at i 1986, da vi havde en højkonjunktur, der var mindre end den, vi oplever nu, var der 220.000 ledige. Det var også dengang for mange, men

det var reelt ca. 80.000 færre, end der er i dag, når man tillægger dem, der er på orlov – for det system havde man ikke dengang, da var det de rene ledighedstal. Det reelle tal i dag for antallet af ledige og dem, der er på orlov, er 300.000, og det er alt, alt for højt. Det kan Folketinget simpelt hen ikke være bekendt.

Og derfor vil jeg sige til hr. Frank Aaen, at det jo i virkeligheden er det tal, man forøger, når man reducerer virksomhedernes likvide kapital, den kapital, der skulle finansiere arbejdspladser. Det, der sker, efter det, der er vedtaget i går, er, at der kommer færre i arbejde og flere på overførselsindkomst, end der burde have været.

Så vil jeg gerne sige til økonomiministeren, der spørger, hvad Venstre kunne forestille sig at gøre for, at man kunne blive længere på arbejdsmarkedet, hvad det er for tanker, vi har, og hvordan vi vil præmiere.

Ja, det kunne jo være, at man skulle se på garantien omkring folkepensionen, at det står urokeligt, at man ikke skal være i tvivl om, at man får den, at man kan spare op med den viden, at man kan fortsætte sin opsparing, og at der er tillid omkring kapitalpensioner og andre lønmodtagervenlige opsparingsformer.

Man kunne også se på den folkepension, man kan få udbetalt, hvor man måske kan lave et system, så man får en opsparat folkepension, jo længere man bliver på arbejdsmarkedet ud over det 67. år. Der er mange måder at præmiere dem, der bliver på arbejdsmarkedet, på. Jeg mener, der er brug for en debat, hvor man også lytter til virksomhederne, som gerne vil beholde også deres ældre, veloplærte og veluddannede medarbejdere.

Der er så meget, vi kan gøre, for det er en stor skam, at vi har et system, hvor man udstøder danskere, som er raske, af arbejdsmarkedet. Det er egentlig forkert, hvis man overhovedet skal vælge imellem, om man skal på efterløn eller man kan blive på arbejdet. Det skulle være sådan, at det altid er fordelagtigt at blive på arbejdsmarkedet for dem, der er raske.

Så vil jeg stille ét spørgsmål til økonomiministeren ...

Første næstformand (Ivar Hansen):

Taletiden er udløbet. Så er det hr. Klaus Hækkerup og derefter hr. Erling Christensen.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Thor Pedersen angriber finansloven for bl.a. to ting.

Dels siger han, at statsgælden er steget. Lad mig så erindre om, hvordan det gik med statsgælden i de 10 år, hvor vi havde en borgerlig regering. I løbet af de 10 år lykkedes det hr. Thor Pedersen at være med til at fordoble den danske statsgæld.

Og så siger hr. Thor Pedersen, at de engangsindtægter, der optræder på finansloven, er fup og fiduser. Må jeg spørge hr. Thor Pedersen: Var det også fup og fiduser, dengang den borgerlige regering solgte Statsanstalten for Livsforsikring og brugte provenuet på finansloven?

Må jeg spørge hr. Thor Pedersen: Var det også fup og fiduser, da den borgerlige regering solgte »Peder Paars« og »Niels Klim«? Jeg er lige ved at sige: Gid det var, for udviklingen har jo vist – det kunne man måske også have forudset, for vi advarede om det – at det salg var en helt speciel form for liberalt købmandskab, nemlig at sælge billigt og købe dyrt.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Hr. Thor Pedersen bekymrer sig, og det bliver en selvpfyldende profeti: Hr. Thor Pedersen bliver ked af det.

Jamen jeg vil da ikke tilbage til 1980'ernes VK-situation. Jeg vil da have lov til at være glad, fordi vi i Danmark med et langt, sejt Tour de France-træk kan ændre en falsk optimisme til, at man igen synes, det er sjovere, at det går godt.

Venstres hængemule- og tværtimodpolitik kan hverken jeg, bønder, borgere eller danske fiskere bruge til nogen som helst ting. Venstre ved vi, hvor vi har, vi ved ikke, hvad de ta'r!

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er jo en kendt sag, at man skal have rimelig gode kort på hånden, hvis man spiller højt spil. Problemet er, at Venstre ikke har gode kort, og det er vel grunden til de meget betænkelige miner hos Venstre. Jeg kan slet ikke huske, at jeg har set Venstre se så ked ud af det i de to år, jeg har været i Folketinget. Derfor må man sige til Venstre: Se lidt glade ud, for det kan da ikke udelukkes, at der kommer bedre dage på et tidspunkt.

Men det er vel også grunden til, at Venstre bliver ved med at hive nye heste frem. Efter forsøget med vismanden, der ikke faldt så heldigt ud, hørte jeg hr. Thorkild Simonsen blive draget frem.

Hvad var egentlig essensen af Thorkild Simonsens budskab, hvis man endelig vil drage ham frem? Det var, at hvis man skal styre overførselsindkomsterne, så skal man tage fat på det, Thorkild Simonsen kalder de velhavendes vel-færd. Han spurgte meget præcist: Hvorfor skal meget velhavende børnefamilier have børnecheck? Han spurgte meget præcist: Hvorfor skal meget velhavende ældre have folkepension?

Når man spørger Venstre om de to ting – eller i øvrigt om fradragsretten for renter på gæld for de meget velhavende – løber Venstrefolk jo skrigrigende væk.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tror, man må konstatere, at Venstre har et svagt punkt her i debatten, og det er med hensyn til at forklare Folketinget, hvorfor man ikke tager konsekvensen af sin egen meget klare og markante modstand imod det foreliggende finanslovsforslag, som vi har til tredje behandling i dag.

I Dansk Folkeparti er vi meget enige i de fremstillinger, der er givet af dansk økonomi, og i, at det glasurlag, som regeringen forsøger at lægge over, ikke er korrekt; men vi har meget svært ved at forstå, hvorfor partier, der i den grad kan markere en klar modstand imod regeringens politik, ikke også kan tage konsekvensen af det.

Vi hørte for nogen tid siden Venstre meget klart sige, at det ikke er nogen naturlov, at man skal stemme for et finanslovsforslag, og at et finanslovsforslag kan blive så dårligt, at selv Venstre må tage konsekvensen og stemme imod.

Mit spørgsmål, som jeg håber vi på et eller andet tidspunkt får svar på, hvis ikke i dag, så måske en anden dag, er: Hvornår er en finanslov da så dårlig, at Venstre tager den konsekvens?

(Kort bemærkning).

Uffe Ellemann-Jensen (V):

Venstre er det eneste parti i denne sal, som igennem hele dette århundrede altid har stemt for finanslovene. Det gør vi også i dag med den samme begrundelse som tidligere: at selv om vi

ikke bryder os om den finanslov, der foreligger, så skal samfundet fungere. Havde der været en mulighed for at vælte regeringen ved at stemme imod i dag, så havde vi også gjort det, men det er der ikke, og vi foretager ikke tomme demonstrationer. Melder muligheden sig en anden gang, hvor vi ikke bryder os om finansloven, så vil vi stemme imod den.

Jeg vil godt sige et par ord om den debat, vi har oplevet i dag. Når vi ser tilbage på den syndflod af angreb, der har været fra især den socialdemokratiske gruppe imod Venstres ordfører, så er der brugt udtryk, som vi meget sjældent hører i denne sal. Der har været hadske personlige angreb, som vi meget sjældent oplever. Det viser, at man er klemmt, hvad jeg godt kan forstå, og samtidig så varsler det ilde om, hvilken type politisk debat vi er på vej ind i. Den skal åbenbart føres i det toneleje, vi oplever her.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg vil gerne sige til de indlæg, vi har hørt et par gange fra hr. Thor Pedersen, at det ordvalg, der er anvendt, ikke kommer bag på mig. Derfor må jeg stille mig fuldstændig uforstående over for hr. Uffe Ellemann-Jensens indlæg lige nu.

Han lød overrasket; det er jeg ikke. Når hr. Uffe Ellemann-Jensen taler om, at det er overraskende med hadske, personlige angreb, og karakteriserer den politiske debat og tonelejet, så vil jeg gerne minde hr. Uffe Ellemann-Jensen om, hvad det var, hr. Uffe Ellemann-Jensen stillede sig i spidsen for, da vi diskuterede spørgsmålet om Rushdie for ikke mange uger siden. Det var det værste toneleje, jeg har oplevet i meget, meget, meget, meget lang tid, hr. Uffe Ellemann-Jensen.

Man skal ikke stille sig herop og gøre sig til herre over debattens leje, for gør man det, så bliver man hurtigt en slave af det; og det ville ikke være godt for dansk politisk niveau.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jeg vil gerne spørge økonomiministeren, om ministeren kan forklare, hvad baggrunden var for, at regeringens økonomiudvalg i 1995 traf den beslutning løbende at konvertere obligationsporteføljen i Den Sociale Pensionsfond til statsobligationer, hvilke virkninger det har, og hvilke virkninger det i øvrigt måtte have over for EU og konvergenskriterierne i ØMU'en. Hvad var altså i virkeligheden baggrunden for beslutningen om at udskifte hele porteføljen?

Dernæst vil jeg sige til hr. Klaus Hækkerup, at der ikke er noget forkert i at sælge aktiver. Vi ser gerne, at staten sælger aktiver og bruger beløbet krone for krone til at nedbringe statens gæld, altså at man flytter aktiver over for at nedbringe passivside. Derfor er det rimeligt, at ejendomme, som staten ejer, men ikke har brug for og ikke behøver at besidde, bliver solgt.

Men det er jo ikke det, der sker med finanslovens forslag. Det er jo, at man sælger ejendomme til sig selv for at kunne belåne dem og føre provenuet over i statskassen. Det har altid været sådan, at man kunne sælge sine ejendomme og tage provenuet hjem, når de var solgt, eller man kunne udstede statsobligationer og dække det underskud, man havde i statskassen, indtil ejendommene var solgt. Det her er salg til sig selv alene for at kunne gøre brug af lånoptagelse i de ejendomme, som staten så i øvrigt fortsat ejer.

Så vil jeg gerne sige, at det er altså en nyskabelse at fremrykke kildeskatteindbetalingerne, så man i et år får 13 måneders kildeskatteafregning. Det kan kun betegnes som den højeste grad af kreativitet, for realøkonomisk har det ingen betydning, når man i forvejen har sagt til kommunerne, at det rentetab, kommunerne lider ved at skulle aflevere skatten tidligere, dækker man ind. Den realøkonomiske fordel, man har ud af operationen, afstår man fra at tage imod, for man har kun brug for én ting, nemlig på regnskabet for 1997 at kunne opføre ekstra 8,8 mia. kr.; det er ren kreativitet.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

På hr. Thor Pedersens konkrete spørgsmål om omlægning af porteføljen i Den Sociale Pensionsfond kan jeg svare, at regeringen har besluttet – og det er der givet skriftlige svar til Folketinget i en lind strøm på – gradvis at konvertere realkreditobligationer til statsobligationer, og det er Nationalbanken, der styrer det. Det drejer sig også om ad den vej at nedbringe bruttogælden ved den måde, den opgøres på.

Der står to kriterier i Maastricht-Traktaten. Det ene er, at bruttogælden skal være inden for referencerammen på 60 pct. af bruttonationalproduktet. Det andet er, at hvis den ikke er det, skal man tage hensyn til alle relevante forhold. Og man tager stilling til, om man opfylder kriteriet eller ej, ved at se, om gælden nedbringes skridt for skridt, altså i den rigtige rækkefølge. Det er en af måderne.

Den anden begrundelse for at ændre porteføljen var at få en bedre mulighed for styring af statens gæld og forrentningen af den.

Der er svaret på mange spørgsmål fra Finansudvalget om det.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg har nu på min liste følgende medlemmer: hr. Ole Stavad, hr. Jes Lunde, hr. Bjørn Elmquist, hr. Jens Peter Verner, hr. Jacob Buksti, og derefter vil hr. Thor Pedersen få lejlighed til at svare. Og den næste, der får ordet, er den næste ordfører.

Jeg siger det allerede nu, så det er omsonst at melde sig til flere indlæg i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil godt lige først spørge hr. Uffe Ellemann-Jensen, om han kender det gamle ordsprog, at man ikke skal smide med sten, hvis man selv bor i et glashus.

Men det var nu i øvrigt hr. Thor Pedersens svar på mit spørgsmål om beskatning og skatteændringerne, der fik mig herop. Det, hr. Thor Pedersen siger, lyder meget uforståeligt. Hr. Thor Pedersen siger, at det ikke er fup og fiduser, man lægger op til, men at den arbejdende befolkning skal kunne få noget ud af at arbejde. Det er jo et smukt formål, som vi fuldstændig stiller os bag. Men hvor er det forslag fra Venstre, der opfylder eller går i retning af det formål?

Venstre har tværtimod meget systematisk sørget for, at det ikke er arbejdsindkomster, der får noget som helst ud af det her. Det er aktieavanceerne, det er ejendomsavanceerne, det er goodwill, det er lejeværdi, det er skat på produktionsjord, og det er nye fradrags- og fidusregler til at bruge etablerings- og investeringsfondsmidler. Der findes, så vidt jeg kan se, ikke et eneste forslag, der er til gavn for den arbejdende befolkning, og forslagene om goodwill, ejendomsbeskatning og aktieavancebeskatning betyder, at man præmierer de mennesker, der trækker pengene ud af virksomhederne, hvor det, regeringen forsøger, og det, regeringen forsøgte med Det Konservative Folkeparti, var at give dem, der skaber arbejdspladserne og konsoliderer virksomhederne, fordele.

Hvor er det forslag, der opfylder det formål, hr. Thor Pedersen omtaler? Hvorfor har Venstre brugt milliarder af kroner i sine forslag på netop at undgå, at en eneste krone tilfalder den arbej-

dende befolkning, mens de, der i forvejen har scoret 300 mia. kr. på værdistigninger, skal have yderligere 100 mia. kr. smidt i nakken?

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg har længe været ret misundelig på Venstres sloganfabrik, der er så god til at lave sådan nogle sætninger, der fænger, og som ingen kan være uenig i, f.eks. »Det skal kunne betale sig at arbejde.« Hvem her i salen ville gå op og sige: »Nej, det skal det sandelig ikke kunne«?

Det er sådan et slogan, som alle er enige i, og så vil Venstre føre det frem som en vigtig politikændring: Fra nu af skal det kunne betale sig at arbejde. Det underlige er, at antallet af arbejdstimer i Danmark aldrig nogen sinde har været højere. Arbejdsviljen i befolkningen er på toppen af, hvad den nogen sinde har været, og alligevel vil Venstre forsøge at sælge det som en politikændring, at det fra nu af skal kunne betale sig at arbejde.

Jeg er helt enig i hr. Ole Stavads opremsning af, hvad det er for forslag, Venstre stiller. Det er fjernelse af lejeværdibeskatningen, nedsættelse af jordskatterne, fjernelse af aktieafgifter osv., noget, der ikke har en pind at gøre med, at det skal være mere fordelagtigt at arbejde. Det er alt sammen tomme gevinster, som Venstre vil præmiere.

Når hr. Ole Stavad siger, at der ikke er noget som helst til lønmodtagere, er det nu forkert, for frynsegodebeskatningen skal lempes. De lønmodtagere, der lige præcis er i den situation, at de kan få noget af deres løn som fryns – telefoner, gratis biler osv. – vil Venstre godt hjælpe, men ikke almindelige lønmodtagere, der får den udbetalt som hæderlig løn.

Så ved vi, hvor vi har Venstre.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

To ganske korte bemærkninger, dels om denne debats længde, dels om debattens niveau.

Det blev en meget lang debat. Det er tredje eller fjerde gang, jeg er på talerstolen med en kort bemærkning, og det var, fordi jeg ikke fik noget svar fra hr. Thor Pedersen på et meget enkelt spørgsmål: Hvordan vil Venstre stemme?

Nu har vi fået svaret. Det var altså ikke engang fra finansordføreren, vi fik det, det var partiformanden, der måtte op at forklare, hvordan man nu klarer en så indviklet situation.

Det kan blive spændende at se, hvordan et fremtidigt politisk samarbejde vil udfolde sig på højrefløjen, hvor vi klart har hørt fra Dansk Folkeparti, hvad det mener om finansloven, jeg kan forestille mig, at Fremskridtspartiet er tæt derpå, og det er vel dem, der skal være med, hvis vi på et eller andet tidspunkt, hvad guderne må forbyde, skulle have en borgerlig regering i Danmark.

Dernæst debattens niveau. Jeg kan i hvert fald stå inde for de ord, jeg har brugt til at karakterisere hr. Thor Pedersens indlæg.

Tæt på forligsbrud i går, erkendte hr. Fogh Rasmussen fra talerstolen i går aftes, dernæst citatfus, så det baskede. Debattens niveau blev vist af hr. Thor Pedersen selv.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Det kan nu engang ikke nytte, at Venstre klynker, fordi vi fortæller fra Folketingets talerstol, hvad det er, Venstre vil.

Vi har på stort set alle punkter afsløret, hvad det er for en politik, der ligger i Venstres ændringsforslag, og det har man det åbenbart dårligt med i Venstre, men det skulle man have tænkt på, da man stillede disse ændringsforslag.

Jeg vil også sige ganske kort til den dér smarte bemærkning, at det skal kunne betale sig at arbejde, at ingen arbejder mere end det danske folk, og det burde hr. Thor Pedersen vide.

En undersøgelse fra SFI har vist, hvordan sammenhængen er. Folk ønsker virkelig at komme i arbejde, også uanset at der ikke er en stor fortjeneste ved det. Hr. Thor Pedersen skulle dog også sige sandheden herfra.

Venstre tror, at hvis ydelserne bliver små nok, påtager folk sig job.

Vi tror, det er anderledes. Vi tror, at hvis folk tilbydes et arbejde, går de i gang.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg vil gerne medgive, at hr. Thor Pedersen er noget af en tusindkunstner. Problemet er bare, at han ikke kan så mange.

Den kunst, hr. Thor Pedersen tilsyneladende kan, er at føre folk bag lyset og samtidig give indtryk af, at han selv har set det.

Fup og fiduser, siger hr. Thor Pedersen, hele vejen igennem, samtidig med at skattelettelser, skattelettelser, skattelettelser, skattelempelser, osv. indgår som løsning i Venstres og De Konserveratives forslag. Stor, stor økonomisk ansvarlighed.

Hvad er situationen?

Der udgives sådan en fin publikation af diverse ministerier, som hedder »Skatteudgifter i Danmark«, hvor man netop ser på dette spørgsmål. 30 mia. kr. mister vi her i indtægter, og bare sådan for at give en fornemmelse af hr. Thor Pedersens kunststykker skal jeg citere fra side 26:

»Udgiftsforslag, som er omfattet af ramme-
styring, skal finansieres inden for ministeriets
egne rammer. Det gælder imidlertid ikke for-
slag, der har karakter af skattelempler. Det er
derfor en risiko, at accepterede rammer i praksis
undermineres.«

Så derfor, siger jeg til hr. Thor Pedersen, vil pengene fosse ud af kassen.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jeg forstod på økonomiministeren, at der var et gældsproblem med EU. Der var et eller andet, man alligevel ikke skulle modregne, hvis man lagde det over i statsobligationer.

Er det ikke rigtigt, at der er et eller andet lille problem i forhold til EU, man løser ved at konvertere obligationsporteføljen i Den Sociale Pensionsfond til statsobligationer, og at man gør det, på trods af at Rigsrevisor har kritiseret fremgangsmåden i revisionsrapporten offentliggjort den 11. december 1996?

Til hr. Ole Stavad vil jeg sige, at det jo er to forskellige livsanskuelser. Hr. Ole Stavad tror, at arbejdspladser skabes herinde. Som jeg har sagt tidligere, vil man godt bruge penge, men de penge tager man fra dansk erhvervsliv. Men der er kun én måde at etablere arbejdspladser på i den private sektor i Danmark, og det er, at der er kapital til rådighed, og at man kan få den kapital billigst muligt.

Så glæder det mig, at hr. Ole Stavad har set, at vi i virkeligheden starter i den ende, der måske ikke umiddelbart er den mest populære eller folkelige, nemlig med at tilgodese, at virksomhederne kan få en billigere kapital, og med at fjerne de regler, der begrænser aktieomsætningen og dermed også aktiebeskatningen, der betyder, at virksomhederne får sværere ved at få kapital. Så det er helt rigtigt set, at de milliardteltelser, vi har i første omgang på skatteområdet, er erhvervsskatteløst. Det er på den måde, vi får danskere i arbejde, og det er på den måde, at staten i stedet for en udgift i dagpenge-systemet får en indtægt på skattesiden, der gør, at man er i stand til at sænke skatterne.

Når man taler om udviklingen i rådighedsbeløbet fra 1994 til 1997, ser det i 1993-niveau og tager tallene fra Økonomiministeriets lovmodel, viser det sig jo, at langt de fleste egentlig har haft et tab på skattereformen fra 1993. Der er ikke blevet et større rådighedsbeløb, når man lægger alle områderne sammen, det er blevet mindre.

Til det dér med, at det kan betale sig at arbejde, må jeg sige, at det kan godt være, det kan betale sig at arbejde, men bare ikke godt nok og slet ikke, når vi ser på lavtlønssiden. Der er et problem, når man ser på det, man får ved passiv forsørgelse, og på det, man får ved at gå på arbejde.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg forstår til fulde formandens ord om, at vi nu skal stoppe de korte bemærkninger; derfor kun en faktuel besked.

De kritiske bemærkninger fra Rigsrevisionen om Den Sociale Pensionsfond har intet at gøre med omlægningen af porteføljen.

Pia Christmas-Møller (KF):

I går kunne jeg konstatere, at statsministeren nok har forstået, at Det Konservative Folkeparti og Venstre udgør et reelt og handlekraftigt regeringsalternativ, hvis politiske forslag regeringen bliver nødt til at forholde sig til. Men jeg måtte samtidig konstatere, at statsministeren ikke har forstået, hvilke alvorlige økonomiske udfordringer dansk økonomi står over for, og dermed heller ikke, hvilke forslag situationer kræver.

De økonomiske vismænd taler for døde øren hos statsministeren, men hvad er værst? En statsminister, der ikke forstår udfordringernes karakter, eller en økonomiminister, der både lytter og forstår, men ikke sætter konkret handling endsiges magt bag det, hun ved skal til? Jeg ved det ærlig talt ikke rigtig.

På overfladen ser dansk økonomi ganske sund ud i øjeblikket. Vi rider på en højkonjunktur, men lakken er meget tynd og slides hurtigt af. Vismændene har gang på gang advaret regeringen imod at bruge opsvinget som en sovepude. Så sent som i slutningen af november tænde de på ny advarselsslamperne. Vismændene sagde lige ud til regeringen, at den undervurderer de underliggende problemer i dansk økonomi, problemer, som kræver reformer på arbejdsmarkedet og på pensionsområdet. De fremhæver, at forbedringen af den offentlige økonomi

alene skyldes højkonjunkturen. De fremhæver den faldende konkurrenceevne. De fremhæver, at betalingsbalancen forværres trods stigende indtægter fra Nordsøen, og de fremhæver, hvordan faldet i ledigheden med ca. 100.000 siden 1993 primært skyldes, at der i samme periode kom 110.000 flere på passiv forsørgelse i form af orlov, efterløn eller overgangsydelse.

Vismændene forudser flaskehalse og øget lønpres med endda stigende inflation. De forudser, at betalingsbalanceoverskuddet, som blev skabt af den borgerlige regering, vil være væk allerede i 1998. Vi ved allerede nu, at energiindtægterne fra Nordsøen forsvinder på lidt længere sigt, og vi ved også, at vi får flere ældre, som vil øge den offentlige forsørgerbyrde. Bare de to ting vil lægge et massivt pres på både betalingsbalancen og på de offentlige budgetter.

Vi ved også, at det er nu, vi kan udstyre økonomien med en buffer, der kan modstå presset. Det er nu, vi kan gennemføre de nødvendige reformer på en god og velforberedt måde. Jo længere vi venter, jo sværere bliver opgaven. Tiden er inde til langsigtede løsninger. Gælden skal hævles af, betalingsbalancen og konkurrenceevnen skal forbedres. Opfordringen fra vismændene er meget præcis: vækstperioden skal udnyttes til reformer, ikke mindst på arbejdsmarkedsområdet. Disse års helt store udfordring til det politiske system er at sikre, at velfærdssamfundet kan bære os godt og solidt ind i det næste århundrede. Det kræver reformer.

Hvad er så regeringens svar? Det er såmænd reformpause. Da jeg første gang hørte det, troede jeg ikke rigtig på det. Jeg troede ikke, at det kunne være svaret fra den regering, der har fru Marianne Jelved som økonomiminister. Det Radikale Venstre har med fru Marianne Jelved i spidsen igennem længere tid været med til at rette fokus på behovet for at afmontere de tikkende bomber, som ligger under velfærdssamfundet.

Den radikale finger har været sat på det gigantiske omfordelingscirkus, hvor snart sagt alle giver tilskud til alle, hvorefter de, der virkelig har hjælp behov, ikke får den støtte, som var hele systemets oprindelige idé. Fingeren har været sat på, at vi ikke kan blive ved med at pensionere os selv i en stadig yngre alder på det offentlige regning. Fingeren har været sat på behovet for at give folk et større ansvar og på, at det skal kunne betale sig at arbejde.

Vi kunne ikke være mere enige i Det Konservative Folkeparti. Økonomiministeren har givet

i stribevis af interview om behovet for reformer, og hun har rejst landet tyndt for at luften bekymringen over det komplet uholdbare i de nuværende orlovsordninger, i efterlønsordningen og i andre tilskudsordninger for derigennem at rejse en mere folkelig debat.

Jeg har lyst til at komme med et eksempel på økonomiministerens ihærdighed. Til Det Fri Aktuelte den 12. juni i år siger hun:

»Vi får altså et problem, hvis vi i Danmark trækker os tilbage fra arbejdsmarkedet, når vi er 60. Vi må tage en principiel diskussion, for så er der kun tre mulige valg: Skal vi spare andre steder, f.eks. på Rigshospitalet eller forsvaret? Skal vi hæve skatten? Eller skal vi lade gælden drøne derudad?«

Det er alt sammen meget rosværdigt, men vi får ikke noget svar på, hvad der er økonomiministerens, Det Radikale Venstres endelige regeringens forslag. Det er nu engang sådan, at man opnår ingen løsninger ved bare at konstatere, at her har vi et problem og det må vi have en debat om.

Debatten om udviklingen i overførselsindkomsterne har rullet i årevis. Vi har stakkevis af rapporter fra alverdens analytikere, økonomer, eksperter m.v. Nuvel, debatten skal have sin tid, men på et tidspunkt kommer man til den fase, hvor vi må have de konkrete forslag på bordet, og hvor viljen til at nå konkrete løsninger må sættes ind med al den styrke, man nu engang råder over.

Hvad vil Det Radikale Venstre med efterlønnen på længere sigt? Og hvad vil De Radikale med orlovsordningerne? Som endnu en løs radikal idé har det været fremme, at orlovsordningerne burde finansieres via overenskomstsystemet. Er det radikal politik? Skal det være frivilligt for parterne, eller skal det være noget, Folketinget tvinger ned over hovedet på parterne? Hvis det er det sidste, hvordan hænger det så sammen med økonomiministerens advarsler om indgreb, hvis arbejdsmarkedets parter ikke holder sig inden for en ansvarlig ramme?

Jeg efterlyser Det Radikale Venstres konkrete forslag til velfærdsreformer, ikke mindst efter debatten i går om ændringsforslagene til finansloven. Jeg fik i går det indtryk, at Det Radikale Venstre nærmest har opgivet at fortsætte reformen af arbejdsmarkedspolitikken. Jeg fik her af den radikale ordfører at vide, at reform var et radikalt plusord, men at man i øvrigt var dybt bekymret og nærmest skuffet over K's og V's konkrete forslag.

Jeg synes, det var en sølle melding. Vi har lagt vores konkrete bud på bordet. Vi har i Det Konservative Folkeparti forholdt os til de ømme spørgsmål. For mere end 2 år siden kom vi med vores sammenhængende forslag kaldet »Vækst og velstand«, og vi har indarbejdet vores helt konkrete forslag med beløb, satser og provenuvirkninger i vores finanslovudspil.

Man kan være uenig med os, fair nok, men jeg synes faktisk, at man så burde komme med egne forslag. Jeg synes, man burde kunne forvente, at Det Radikale Venstre blotlagde, hvilke forslag de synes man skal gennemføre.

Når jeg er så interesseret i de radikale holdninger til reformarbejdet, skyldes det, at jeg er i tvivl om, hvorvidt partiet er blevet banket så meget på plads af statsministeren, at det kun kan få lov til at dyrke temaet i nogle uforpligtende debatsammenhænge. Det vil unægtelig gøre reformarbejdet endnu vanskeligere, og det ærgrer os, for vi er i Det Konservative Folkeparti parat til at tage fat, og vi vil hellere end gerne gøre det sammen med regeringen og sammen med Det Radikale Venstre. Vi har faktisk hidtil troet, at vi måske havde en forbundsfælle i regeringen i Det Radikale Venstre, men noget tyder på, at Det Radikale Venstre har indstillet aktiviteten.

Det Konservative Folkeparti gik til finanslovforhandlingerne med det klare mål at nå et solidt resultat. Om det ville lykkes eller ej, afhæng helt og holdent af regeringens vilje til at give indrømmelser. Sådant var det sidste år, sådan var det også i år. Vi mødte op med vores eget udspil, »Balance 97«, som forfulgte to mål: For det første ville vi, at 1997 skulle blive året, hvor der bliver taget fat på de reformer og investeringer, der skal til for at sikre velfærdssamfundet fremover under de skærpede konkurrencevilkår. For det andet ville vi her og nu have rettet op på nogle af de områder, hvor velfærdssamfundet allerede i dag svigter menneskers naturlige behov for tryghed og valgfrihed. Det gjaldt sygehusområdet med de alt for lange ventelister, det gjaldt bekæmpelse af rocker- og narkokriminaliteten, og det gjaldt den urimelige lejeværdibeskatning på ejerboligen.

Samtlige vores forslag følger vismændenes råd med undtagelse af vores ønske om at lette beskatningen på jord og ejerboligen. Det er vi fuldstændig klar over, og vi skjuler det ikke for nogen. Vi stillede det ultimative krav, at 1997 skulle være året, hvor der bliver gjort op med gældsætningspolitikken. Der skal skabes balan-

ce på de offentlige budgetter ved hjælp af gedigne besparelser, krævede vi. Allerede på dette punkt var regeringen ikke leveringsdygtig. Da forhandlingerne brød sammen indeholdt regeringens sidste tilbud en balance, der alene var skabt ved hjælp af skattestigninger og en til lejligheden opfundet selskabskonstruktion. Af reelle besparelser med virkning på den offentlige saldo lå der mindre end 500 mio. kr. Det var naturligvis uacceptabelt for Det Konservative Folkeparti.

Det kan til gengæld ikke overraske, at regeringen sammen med venstrefløjen nu gennemfører en finanslov, der netop når balance ved hjælp af skattestigninger. Det kan vel heller ikke overraske, at regeringens bidrag til erhvervslivets konkurrenceevne ikke er at yde erhvervslettelser, men derimod erhvervsstramninger på ikke mindre end 1,7 mia. kr., og det sker vel at mærke i en situation, hvor vores konkurrenceevne i forvejen er faldende. Men det må dog alligevel overraske en del, at regeringen vil være bekendt at forpeste de forestående overenskomstforhandlinger med indgreb i aftalesystemet på ferieområdet. Og det sker oven i købet på et tidspunkt, hvor vi i øvrigt slås for at få EU til at respektere det danske aftalesystem. Jeg troede faktisk, at Socialdemokratiet var blandt de partier, der vil værne partssystemet med den tilhørende aftaleret.

Selv om der er en del utiltalende elementer i regeringens aftaler med venstrefløjen, er det værste ved den samlede finanslov faktisk alt det, der ikke bliver gjort. Der bliver ikke taget fat på de nødvendige reformer. Der bliver ikke gjort noget for at spare. Der bliver ikke gjort noget for at sikre en forbedring af den helt vitale konkurrenceevne, den konkurrenceevne, der siden 1993 er faldet med ikke mindre end 6 pct. Tværtimod gør man det modsatte. Regeringen gennemfører i strid med tidligere løfter opkrævningen af et nyt arbejdsmarkedsbidrag for arbejdsgiverne, til trods for at man i bemærkningerne til den oprindelige lov lovede, at det ikke ville blive gennemført, dersom konkurrenceevnen var faldende. Det hopper man højt og flot på og gennemfører alligevel nye erhvervsbelastninger.

Statsministeren har dekretet reformpause. Det forstår vi simpelt hen ikke, men det skyldes måske, at regeringen ganske enkelt ikke har ammunition til flere reformer. Planlægningen er indstillet, arbejdet nedlagt, og det forhold slører regeringen så ved skingert angreb på Det Kon-

servative Folkeparti og Venstres ændringsforslag. Regeringen er klemte, og desperationen breder sig. Det forstår vi sådan set meget godt. Vore forslag anviser nemlig en hel anden kurs for det danske samfund. De er baseret på de helt nødvendige og grundlæggende reformer, som er forudsætningen for fortsat velfærd.

De reformer, regeringen ikke evner eller tør gennemføre, er vi parat med.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg forstår nu på den konservative ordfører, at hovedproblemet er, at vi ikke gør noget for konkurrenceevnen. På den baggrund kan man jo undre sig lidt over, at det konservative hovedkrav var at få afskaffet lejeværdibeskatningen, for hvad har det med konkurrenceevne at gøre?

I vores forslag er vi faktisk optaget af at gøre noget for at sikre den langsigtede konkurrenceevne. Det er derfor, vi udvider antallet af uddannelsespladser, det er derfor, vi sikrer lære- og praktikpladser, det er derfor, vi afsætter penge til flere voksenlærlinge, og det er derfor, der er en pulje til øget efteruddannelsesindsats i virksomhederne. Vi mener, at det er helt afgørende for erhvervslivets konkurrenceevne at have den arbejdskraft, der skal til i fremtiden.

Jeg går ud fra, at den konservative ordfører er enig med Venstre, når de nu har stillet et fælles forslag, i alt det, Venstres ordfører sagde om beskatningen af de lavestlønnede, som var alt for hård. Det, der bare undrer mig, er, hvorfor der så ikke er et eneste forslag i denne buket fra Venstre og De Konservative, som gavner de lavestlønnede. Hvorfor er der faktisk kun stramninger over for den gruppe og forringelse af dens muligheder for at uddanne sig på både den ene og den anden måde? Hvorfor er det kun forringelser, man har til de lavestlønnede, når man samtidig kan få sig til heroppe at holde taler om, at det er dem, man skal gøre noget for?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til fru Pia Christmas-Møller vil jeg sige, at det var interessant at høre på den beskrivelse, som fru Pia Christmas-Møller kom med.

I sommeren 1996 gav jeg LO et klap på skulderen ved at anerkende deres forslag om, at man kunne reducere kapitalpensionsafkast i efterløn systematisk parallelt med de regler, der gælder for en arbejdsgiverbetalt arbejdsmarkedspension. Den sommer var ikke morsom, og det forslag blev noget så hurtigt skudt ned, bl.a. af Det Konservative Folkeparti.

Det Radikale Venstre havde på sit sommergruppemøde i august drøftelser af disse spørgsmål, og vi var enige om, at når vi nu ikke kunne komme den vej rundt, burde vi måske tage fat i en trepartsdrøftelse og opfordre regeringen til det. Det er sat i gang med henblik på at få en mere fleksibel tilbagetrækningsmulighed. Vi starter gerne den vej, det er sat i gang, og vi håber, at det også kan føre til resultater.

Jeg kan så betro fru Pia Christmas-Møller, at Det Radikale Venstre fortsat arbejder med forslag til det, og jeg lyttede meget til hr. Thor Pedersen før, om man kan bruge økonomiske incitamentter til at gøre det mere attraktivt at blive længere på arbejdsmarkedet. Det vil jeg tale med Venstre om senere.

Hvad angår orlov, har Det Radikale Venstre som regeringsparti indgået et forlig sammen med Det Konservative Folkeparti og Venstre, og det forlig står vi ved.

Arbejdsmarkedsreformen er under indfasning. Det er uklogt af mange grunde at gribe ind i den. Vi skal følge, hvordan den virker.

Så vil jeg give fru Pia Christmas-Møller et tilbud om en reform. Der ligger hos boligministeren et færdigt boligstøttereformforslag. Det har Det Radikale Venstre arbejdet på i mange år, også dengang statsministeren hed Poul Schlüter. Der ligger et velgennearbejdet reformforslag, som hen over 15 år fører til et enstrengt boligstøttesystem. Det er indrettet på en sådan måde, at ingen af dem, der er omfattet af ordningen, vil få reduceret deres rådighedsbeløb. Det er med livrem og seler. Men se, om Det Radikale Venstre er i stand til at finde 90 mandater i dette Folketing, der vil støtte dette forslag til løsning af et problem, som tidligere boligministre har søgt efter løsninger på. Hvem er det, der dekretterer reformpause her i Folketinget? Nu ligger der noget parat. Der er et tilbud til fru Pia Christmas-Møller om at komme op på mærkerne og bidrage til at få det gennemført her i foråret.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Når der er en tendens til, at der bliver lange debatter efter Venstres og De Konservatives ordførers indlæg i disse dage, er det, fordi det er første gang, vi får mulighed for i Folketingsalen at diskutere noget bare lidt mere konkret, som Venstre og De Konservative har lagt på bordet. Det bliver så oversat til af den konservative ordfører, at det er skingre angreb. Nej, vi har bare forfærdelig vanskeligt ved overhovedet

at finde forbindelsen mellem det, der bliver sagt, og det, der bliver foreslået. Og når vi ser på det, der bliver foreslået, så er det faktisk også vanskeligt at se, at De Konservative og Venstre selv har fundet ud af, hvad det fører til.

Lad mig give et eksempel, som fru Pia Christmas-Møller selv giver anledning til, nemlig overførselsindkomsterne. Hvis man ikke vil give fra alle til alle, som fru Pia Christmas-Møller sagde det, sådan at man ikke giver så meget til de rige, men koncentrerer sig mest om at give til dem, der har aller mest behov, så er det jo underligt, at det eneste forslag, der reelt er stillet på området, handler om at give over 1 mia. kr. til dem, der har aller mest, nemlig de enlige pensionister, der tjener mere end 200.000 kr. ved siden af. Det er dem, man vil give til. Det vil jo understrege, at det bliver mere og mere, som alle omfordeler til alle. Det er helt tåbeligt, og derfor har vi selvfølgelig stemt imod.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg spurgte i to omgange hr. Thor Pedersen om logikken bag V's og K's forslag til arbejdsmarkedspolitik. Jeg fik ikke noget svar. Men da det er et fælles forslag fra V og K, så prøver jeg nu at spørge fru Pia Christmas-Møller:

Hvad er logikken i at forkorte dagpengeperioden til 4 år og dermed smide mange tusinde ud af a-kassen? Hvad er logikken bag forslag om at forringe uddannelsesorloven og de seks andre forslag, der vil medføre, at færre vil uddanne sig?

Og hvad er logikken bag et forslag om at forringe de lediges muligheder for målrettet at forbedre mulighederne for at komme i arbejde? Hvordan forestiller man sig, at den klat forslag i V's og K's ændringsforslag overhovedet skal hjælpe på arbejdsløsheden? Hvad er simpelt hen logikken i de forslag, som skulle pege på, at flere kommer i arbejde? Kunne vi ikke få et svar?

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg skal lige fastholde to ord, som fru Pia Christmas-Møller brugte i sit indlæg, så vi ikke ender i den samme diskussion som efter den forrige ordfører med niveaet for debatten. Jeg synes ikke, man skal bruge udtryk som skinger og sølle. Det har jeg i hvert fald ikke tænkt mig.

Og så lad mig så sige til fru Pia Christmas-Møller, at vores drøftelse i går jo bl.a. handlede

om ordet reformpause. Og det, som jeg prøvede at få også fru Pia Christmas-Møller til at forstå, var, at sådan som vi i hvert fald fra radikal side har opfattet statsministerens anvendelse af ordet reformpause, så handlede det om, at vi skulle have udmøntet den meget vidtrækkende arbejdsmarkedsreform, som vi sammen med Det Konservative Folkeparti vedtog ved sidste års finanslovbehandling, altså for et år siden, men ikke om en pause på alle de andre områder, hvor vi har brug for reformer.

Det var derfor, jeg i går på Det Radikale Venstres vegne udtrykte stor skuffelse og ærgrelse over, at Det Konservative Folkeparti så at sige meldte sig ud af de videre reformforsøg.

Og om det, som man nu peger på med hensyn til orlovsordningerne, vil jeg sige, at den slags forligsbrud vil vi altså ikke være med til.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Selv om hr. Bjørn Elmquist ikke kan lide ordvalget, så er jeg nødt til at sige meget direkte, så alle kan forstå det, at det er det rene sludder, når han påstår, at Det Konservative Folkeparti har meldt sig ud af reformarbejdet. Vi har været parate i årevis og er fortsat parate, og det var derfor, jeg faktisk viede så stor en del af mit ordførerindlæg netop til at efterforske, hvordan holdningen egentlig var i Det Radikale Venstre.

Jeg vil gerne vende mig til økonomiministeren og takke for besvarelsen. Jeg kan sige til økonomiministeren, at vi gerne ser, at regeringen kommer med et konkret lovforslag på boligstøtteområdet, så vi kan få en debat her i Folketingssalen og forholde os til det.

Det dér med, at der ligger noget parat i regeringskontorerne, køber vi ikke rigtig. Vi har lagt vores forslag frem for offentligheden. Vi har lagt dem frem i Folketingssalen, hvor vi kan få en åben og fordomsfri diskussion. Vi ser meget gerne den slags udspil fra regeringen, det kan jeg garantere.

Må jeg så ikke sige til økonomiministerens bemærkninger om forsøget på at lægge op til ændringer i efterlønsordningen: Jamen problemet er jo, at økonomiministeren en gang imellem nok tager fat på de ømme tæer rundt omkring, men når hun så endelig gør det, så gør hun ikke endeligt op med ordningerne; tværtimod er det halvfærdige løsninger, der bydes på.

Det duer ikke at ødelægge den private pensionsopsparing ved at sige, at nu skal de, der

lige præcis har sparet op i en kapitalpensionsordning, modregnes, hvis de går på efterløn. Det er en urimelig måde at se tingene på. Man er nødt til at forholde sig til den nuværende efterlønsordnings samlede virkning og til, om vi på sigt har råd til den efterlønsordning, i stedet for at forsøge at udhule ordningens virkninger for bestemte grupper. Det er en gal vej.

Jeg synes, det er udmærket, at der er igangsat trepartsdrøftelser vedrørende spørgsmålet om glidende tilbagetrækning. Men stadig væk vil jeg gerne have nogle konkrete input fra Det Radikale Venstre: Hvad er det præcis, Det Radikale Venstre ønsker?

Med hensyn til orlovsordningerne henviser økonomiministeren til, at der er et forlig, og det vedstår Det Radikale Venstre. Ja, det er meget godt, men den radikale gruppeformand har jo været ude med, at fredningsperioden er forbi – jamen, det har han! Det kan godt være, at den radikale ordfører nu ryster på hovedet, men det kan jeg dokumentere; jeg har citatet nede på min pult. Hr. Jørgen Estrup har sagt, at fredningsperioden må være slut, og har skrevet kronikker og fremsat udtalelser gående på, at det måske var en idé, at orlovsordningerne fremover blev finansieret af arbejdsmarkedets parter. Jeg spørger: Er det radikal politik?

Det underbygger i øvrigt også det dér med forligsbrud. Vi bøjede os i går, for vi vil ikke beskyldes for at begå forligsbrud, men det er da lidt underligt, at ingen i regeringspartierne kom i tanker om, at det kunne være forligsbrud, da Venstre sidste år stillede præcis det samme forslag. Det synes jeg er lidt underligt.

Det er også lidt underligt, at det først var i 11. time under debatten, at man tog den slags udtryk i sin mund. Indtil da havde man været ganske nøgterne og kommenteret orlovsforslagene fra K og V.

(Kort bemærkning).

Ole Stavd (S):

Sådan bare lige for at der ikke bliver skabt ny usikkerhed: Efterlønsordningen bliver ikke forringet på nogen områder med Socialdemokratiets stemmer.

Men når jeg bad om ordet, så var det fordi, fru Pia Christmas-Møller jo også er medforlagsstiller til de skatteforslag, som vi diskuterer med hr. Thor Pedersen, og det er endnu mere mystisk med Det Konservative Folkeparti. Det Konservative Folkeparti fik et tilbud i forhandlingerne med regeringen om over en årrække at sænke erhvervsbeskatningen.

Så forlader man forhandlingsbordet og sætter sig sammen med Venstre, og hvad kommer der? En række ændringsforslag fra Venstre og De Konservative, der har den stik modsatte virkning, hvorved man vil præmiere de mennesker, der har investeret i virksomhederne, for at tage pengene ud af virksomhederne og undergrave virksomhederne.

Derfor var det, hr. Thor Pedersen sagde i sin sidste besvarelse, fuldstændig forkert. Det her er jo ikke en understøtning af virksomhederne. Det er ikke noget, der betyder, at man får lavere omkostninger med billigere kapital i virksomhederne. Tværtimod, det betyder, at virksomhederne skal betjene sig af dyrere fremmedkapital, og det betyder, at de, der opfører sig pænt, bliver straffet i forhold til dem, der gennemfører en fornuftig erhvervsinvestering. Jeg vil godt spørge: Hvordan kan det være konservativ politik?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Det var et centralt tema i fru Pia Christmas-Møllers indlæg, at velfærdssystemet skal bevares – og så leverer De Konservative i øvrigt en stribe af forslag, der laver dybe indhug i helt centrale velfærdsområder. Jeg skal nævne fire.

Når man i ét hug fjerner levegrundlaget for 27.000 mennesker på dagpenge, er det så at bevare velfærdssamfundet?

Når man halverer indtægten for enlige forsørgere på bistand, er det så et bidrag til at bevare velfærdssamfundet?

Når man stiller et forslag, der betyder stop for alt støttet boligbyggeri, med det sikre resultat, at der ikke bliver opført plejehjem, ældreboliger og boliger til psykisk udviklingshæmmede, boliger til sindslidende, er det så en metode til at bevare velfærdssamfundet?

Og oven i det kommer så orlovsordningerne.

Så siger fru Pia Christmas-Møller, at det, vi skal tage fat på, er at tage fra dem, der kan undvære. Må jeg ikke efterlyse bare et enkelt forslag, bare ét, hvorved De Konservative tager fra dem, der kan undvære? De Konservative løber jo skrigende væk, når SF foreslår, at vi skal kigge på børnechecken til de allerrigeste, på folkepensionen til de allerrigeste og fradraget for de allerrigeste, for det er de konservative kernevælgere, vi har med at gøre her.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Denne debat er jo dels en gennemgang af året, der gik, og dels et blik fremad. Det gav fru Pia Christmas-Møller så også i sin ordførertale, og det synes jeg da er udmærket.

De Konservative har jo flere gange udtalt, at en kommende borgerlig regering skal bygge på de små midterpartier, vistnok overvejende Det Radikale Venstre. Det synes jeg at jeg har kunnet læse mig til i de adskillige avisudtalelser, der har været. Det er sådan lidt uforståeligt for Dansk Folkeparti, men det har man altså sagt.

Derfor vil jeg bare stilfærdigt bede om en kommentar fra fru Pia Christmas-Møller, for jeg lagde mærke til, at hr. Bjørn Elmquist i en kommentar talte om muligheden for en borgerlig regering, »hvad guderne må forbyde«.

Hvad er fru Pia Christmas-Møllers kommentar til den iskolde afvisning, som jeg synes at Det Radikale Venstre via hr. Bjørn Elmquist gav fru Pia Christmas-Møller? Det var da en afvisning, der battede.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg spurgte under debatten om ændringsforslagene i går fru Pia Christmas-Møller, om ikke forslaget om at fjerne uddannelsesorloven var forligsbrud. Det svarede fru Pia Christmas-Møller ikke direkte på; det gjorde hr. Anders Fogh Rasmussen så indirekte ved senere at trække forslaget.

Jeg vil godt spørge fru Pia Christmas-Møller: Hvad var det for en ordning, man forestillede sig, at der skulle laves fra 1997, så man kan spare to tredjedele af det beløb, der ellers er afsat til uddannelsesorlov? Hvordan skal uddannelsesorloven se ud i 1997? For ét er, at man har trukket forslaget, men hvad var indholdet i det, for det må jo være det, man gerne vil have gennemført?

Det næste spørgsmål, jeg har til fru Pia Christmas-Møller, er: Når vi diskuterer efterlønnernes forhold, og fru Pia Christmas-Møller siger, at man ikke vil være med til at røre kapitalpensionsordningerne for efterlønnerne, fordi det er at ødelægge de private pensionsopsparinger, så vil jeg spørge: Hvordan holder logikken i forhold til de kollektive, løbende udbetalinger af arbejdsmarkedspension, hvor man modregner? Er det så ikke også at lægge gift for de kollektive pensionsopsparinger?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg er altid rørt til tårer, når fru Pia Christmas-Møller taler om lejeværdien, også fordi jeg selvfølgelig er enig i, at det er en uretfærdig og urimelig beskatning, men jeg vil godt bede fru Pia Christmas-Møller bekræfte følgende hændelsesforløb:

- at den konservative partileder, hr. Poul Schlüter, i 1985 gav CD valget mellem at holde fast i en nedsættelse af lejeværdien eller vedblive at være medlem af firkløveret,
- at Venstre og De Konservative i 1989 meddelte, at man ikke kunne støtte et forslag fra CD om at nedsætte lejeværdien, fordi det ville være skadeligt for den danske økonomi,
- at Det Konservative Folkeparti stemte imod en nedsættelse i 1993 af lejeværdien fra 2½ til 2 pct., og
- at Det Konservative Folkeparti løb skrigende væk fra et tilbud fra regeringen om at nedsætte lejeværdien med 500 mio. kr. i en årrække her i forbindelse med finanslovforhandlingerne.

Det er de fire hændelser inden for det seneste halvandet årti, som vi har oplevet, og derfor undrer vi os over, at Det Konservative Folkeparti kan blive ved med at svinge sig i lysekronerne omkring nedsættelsen af lejeværdien.

En bekræftelse på det beskrevne hændelsesforløb vil være rar at få.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Det er naturligvis en forklaring, at såvel hr. Ole Stavad som hr. Jes Lunde er præget af det socialistiske tankesæt. Det er vel også begrundelsen for, at deres partier har så svært ved at se baggrunden for De Konservatives forslag til en ny finanslov.

Vores tankegang på erhvervsområdet og på beskatningsområdet går i al sin enkelhed ud på, at det skal være attraktivt at drive selvstændig virksomhed i Danmark. Det skal kunne betale sig at arbejde. Vi skal ikke lægge en masse finurlige barrierer ind, men det skal gøres let og attraktivt. Men regeringen har med sin skattereform pålagt erhvervslivet stribevis af byrder. Det er det, vi gerne vil gøre op med.

Vi har ikke i vores finanslovudspil og heller ikke i ændringsforslagene indarbejdet en helt ny skattereform. Det er ikke teknisk muligt at gøre via ændringsforslag til finansloven, og det ved de to herrer også udmærket godt. Men der er

eksempler på nogle af de områder, hvor vi vil have rettet op på regeringens synder. Derudover skal vi naturligvis have fat på hele personbeskatningssiden. Det har man hørt repræsentanter fra både Det Konservative Folkeparti og Venstre sige utallige gange, og vi kommer også med konkrete udspil. Så det er baggrunden for vores ændringsforslag.

Vi vil give solide eksempler på, hvilken vej vi vil med Danmark. Det er igennem gode generelle erhvervsvilkår, at vi har mulighed for at skabe basis for en større privat beskæftigelse, og det er jo også dér, hele indtjeningen til vores velfærdssamfund skabes. Uden en ordentlig konkurrenceevne i vores erhvervsliv har vi ikke noget velfærd at dele ud af; det er faktisk hele pointen.

Må jeg så ikke sige til hr. Peter Duetoft, at jeg ikke kan bekræfte det hændelsesforløb, som hr. Peter Duetoft redegjorde for her. Det er korrekt, at lejeværdien ikke blev fjernet i Schlüter-regeringernes periode. Vi ønskede naturligvis principielt lejeværdien hen, hvor peberet gror, men der var nogle økonomiske bindinger på det tidspunkt, som hr. Peter Duetoft og CD burde kunne huske.

De økonomiske bindinger var, at vi skulle rydde op efter årtiers socialdemokratiske synder. Vi havde en genopretning af samfundsøkonomien forude, og det var det arbejde, vi gennemførte. Til trods for det var der plads til at indføre lempelser også i forbindelse med lejeværdibeskatningen. Vi fik faktisk gennemført værnereglerne i 1986, men det er rigtigt, at vi ikke kom helt af med lejeværdibeskatningen.

Hr. Peter Duetoft siger, at vi bare højt og flot sagde nej tak til et nonchalant tilbud fra regeringen om at nedsætte lejeværdien svarende til 500 mio. kr. Det er jo mindre end den halve sandhed. Man kom med et forslag, som først og fremmest gik ud på at fodre hunden med dens egen hale, og dertil klippede man den også lidt.

Sandheden er, at man ville omlægge standardfradraget mod en nedsættelse af procenten på lejeværdibeskatning. Det kan være en udmærket idé i sig selv, men det giver jo ikke den voldsomme lettelse. Derudover indhyllede man det i en gigantisk skatteomlægning, som udhulede rentefradragets værdi, hvorved den samlede virkning for ejerboligfolket ville være en total forringelse. Det sagde vi nej tak til.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg har fortsat 10 indtegnede talere. Når vi er kommet igennem denne liste, vil vi være fremme ved det tidspunkt, hvor jeg havde tænkt, at der skulle være en afbrydelse i forhandlingerne. Det bedes medlemmerne have i erindring.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Det Konservative Folkeparti har med sine sparekrav på forskningsområdet sammen med Venstre sendt et overraskende nyt signal om, at det ikke længere spiller nogen rolle for erhvervslivet, hvor meget der forskes i dette land, og at forskningen overhovedet ikke spiller nogen rolle for udviklingsmulighederne for vores erhvervsliv og for erhvervslivets konkurrenceevne.

Det er næppe et synspunkt, der finder klangbund i det danske erhvervsliv, i hvert fald ikke det erhvervsliv, som i høj grad er optaget af forskning og udvikling og at bruge forskningen og dens resultater til dets produktion.

I maj i år sagde hr. Jens Jørgensen på De Konservatives vegne her i salen, at det var hans og De Konservatives opfattelse, at der bliver brugt for få penge på forskningen, og at vi skal op på en forskningsindsats, der svarer til det, vi ser i det øvrige Europa. Det mener Venstre og De Konservative ikke længere. Jeg er meget overrasket over, at De Konservative på denne måde ikke lever op til det, man selv har stået for her i Folketingssalen.

Jeg vil gerne spørge: Hvor er perspektivet i politikken på det her område? Har man helt opgivet, at Danmark også selv kan gøre en indsats for at øge beskæftigelsen på et højt kvalitativt niveau?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner (S):

Fru Pia Christmas-Møller spurgte, om vi havde opgivet reformerne på arbejdsmarkedet. Nu kan jeg jo ikke vide, hvor meget fru Pia Christmas-Møller følger udviklingen, men det er da mit indtryk, at de reformer, vi har sat i gang, kører på fuld kraft derudad, og det kører stærkere, end det har gjort på noget tidspunkt.

Det underer mig meget, hvis fru Pia Christmas-Møller har den opfattelse, at det, der er sat i gang, skulle være stoppet. Jeg forstår ikke meget af, hvordan man kan komme frem til den konklusion.

Hvis derimod det, som fru Pia Christmas-Møller forstår ved reformer, er de nærmere deformer, som man foreslår ved denne finanslovforhandling, så er det rigtigt, så er vi ikke med på det.

Men at reformerne ikke er i gang, det synes jeg er noget gedigent sludder at sige her fra Folketingets talerstol. Der bliver uddannet, der bliver arbejdet med struktur, der sker voksende erhvervsuddannelse, der bliver gjort en temmelig stor indsats.

Må jeg så lige sige til sidst: Det er dog første gang, at jeg herfra har hørt, at De Konservative forsvarer Staunings ferielov.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Ligesom i går må jeg altså tilbagevise fru Pia Christmas-Møllers udlægning af citater. I går var det både økonomiministeren og hr. Jørgen Estrup, men nu i dag er det kun hr. Jørgen Estrup, der henvises til.

Det, hr. Jørgen Estrup talte om, var de radikale reformplaner og ønsker hinsides den forligsperiode, vi er i, for så vidt angår orlovsordningerne.

Vi ser meget gerne i Det Radikale Venstre, at orlovsordninger fastlægges ved overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter. Det er da det naturligste. Det har man på en række områder, f.eks. på Journalistforbundets område.

Og så lad mig sige: Hvis reformoplægget fra De Konservatives og Venstres side er, som det er udtrykt i de finanslovsforslagsændringer, som vi stemte om i går, ja, så er der ikke megen udsigt til, at vi kan finde hinanden. Det må jeg sige lige ud.

De 3-4 af ændringsforslagene, der havde med orlovsordninger at gøre, blev trukket tilbage i går af forslagsstillerne, nemlig Det Konservative Folkeparti og Venstre, og det andet, det om straks-aktivering på det sociale område, er, som jeg sagde i går, at lægge gift for alle gode ideer om at aktivere folk på bistandshjælp og tro, at det kan gøres straks.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Fru Pia Christmas-Møller sagde vist noget i retning af: Vi har lagt vores reformer frem.

Jeg kan forstå, at det i hvert fald ikke er i form af ændringsforslag til finansloven eller de beskrivelser, der ligger bag ændringsforslagene til finansloven, for dér er det netop helt ufuld-

stændigt, det, der ligger på arbejdsmarkedsområdet; det er en indsats, der vil gøre det meget vanskeligt overhovedet at få uddannelses-elementer ind.

Og så er der overhovedet ikke taget højde for konsekvenserne, for hvordan skal man betale for det ekstra udfald af personer fra arbejdsløshedsdagpenge, som vil ske allerede den 1. januar 1997? Det koster adskillige milliarder på en konto, hvor man ikke kommer med nogen ekstra penge. Så reformerne er ufuldstændige.

Derfor vil jeg gerne foreslå fru Pia Christmas-Møller og Det Konservative Folkeparti, at man formulerer nogle reformer, eller at man - når man nu siger, at man har dem - lægger dem ned i salen. Det synes jeg ville være rimeligt, så vi kan få debatteret dem.

Så kan vi også se, om der er nogle aftaler med Venstre, f.eks. i forhold til efterlønnen, som De Konservative bliver ved med at kredse om at lave ændringer på. Det tror jeg, både vi her i salen og de omgivelser, der kommer til at lide under eller glædes over det, vil være interesseret i.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Heller ikke De Konservative vil tilsyneladende løfte sløret for, hvad der er visdommen bag at smide ledige ud af a-kassen og forringe uddannelsesmulighederne.

Jeg prøver derfor på et andet område: De Konservatives miljøpolitik.

Der er ni miljøforslag i V's og K's finanslovs-katalog. Man vil fjerne Den Grønne Fond og Vandfonden. Man vil spare på miljøindsatsen i naturen og i skovene. Der er en stribe forslag, der mindsker indsatsen for energibesparelser og hæmmer udviklingen af vedvarende energi, 9 forslag omfattende i alt 2 mia. kr., der alle går i den forkerte retning, og som alle mindsker indsatsen for miljøet.

Er det De Konservatives miljøpolitik, der er udtrykt heri? Ikke et eneste forslag har de stillet i den her forbindelse, der forbedrer miljøindsatsen. Hvor er De Konservatives miljøpolitik?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu skal hr. Frank Aaen ikke snydes længere. Det er jo tidsmæssige årsager, der har gjort, at jeg ikke har haft mulighed for at svare hr. Frank Aaen tidligere.

Jeg forsøgte at sige i går, og jeg vil gerne gentage i dag, at der er en streng logik i vores forslag på arbejdsmarkedsområdet.

Logikken består ganske simpelt i, at vi vil have, at arbejdsløshedsforsikringsreglerne bliver indrettet sådan, at de tager vare på kerneopgaverne. Hvad er kerneopgaven i noget, der hedder en arbejdsløshedsforsikring? Det er, at man skal kunne tegne sig en forsikring imod tabt arbejdsfortjeneste som følge af uforskyldt arbejdsløshed. Det er den første og primære og fornemme opgave for et arbejdsløshedsforsikringssystem. Det vil vi gerne have indrettet reglerne efter, og det er det, vi lægger op til med vores finanslovsforslag.

Må jeg ikke godt til hr. Jens Peter Vernersen sige, at det er jo rigtigt, at sidste års finanslovsforlig mellem regeringen og Det Konservative Folkeparti medførte et stort og solidt skridt i den rigtige retning, ikke mindst på arbejdsmarkedsområdet. Det er rigtigt, at vi allerede har set en yderst tilfredsstillende virkning: Unge kommer i arbejde eller i uddannelse, flere får en målrettet håndsrækning til at komme ud af ledigheden, og kontrollen med a-kasserne har hanket gevældigt op i administration, efter at vi har fået de selvstændige a-kassetilsyn.

Men problemet er netop, at det spor så skulle have været fulgt op i år. Netop nu, hvor vi får dokumentation for, hvad vi har sagt i årevis, nemlig at det virker, når vi gennemfører disse initiativer, så burde vi jo ikke stoppe op og blive bange for vores egen skygge; vi burde fortsætte, sådan som vismændene jo også anbefaler os det.

Det er det, der er så bekymrende ved Socialdemokraterne: Når man endelig får hevet dem hen til truget og får dem til at nippe en lille smule og det egentlig smager dem meget godt, så bliver de alligevel bange.

Jeg ærgrer mig over, at Det Radikale Venstre ikke i år har sat styrke bag kravet om at få Socialdemokratiet til fortsætte reformpolitikken på det her område, for det er nu, vi skal forebygge flaskehalse. Det er nu, vi skal forebygge en ny inflationsgenerator, som truer, hvis vi får flaskehalse. Vi har erfaringerne fra 1980'erne. Man kan ikke fjerne flaskehalse, man kan ikke reparere på flaskehalse; de kan faktisk kun forebygges. Det er baggrunden for, at vi mener, at det er nu, vi skal tage fat.

Må jeg ikke bare sige til hr. Elmquist: Tiden tillader ikke, at jeg igen kommer med et ordret citat, som jeg gjorde i går – og jeg kan vise hr. Elmquist, hvorfra jeg har det.

Må jeg sige til hr. fru Pia Gjellerup, som har den frækhed at opfordre Det Konservative Folkeparti til at formulere vores reformforslag – hvis ellers fru Pia Gjellerup har tid til at høre efter:

Det Konservative Folkeparti har fremlagt gennemarbejdede, konkrete forslag til en arbejdsmarkedsreform, til en socialreform og på en lang række andre områder. Vi har lagt det frem. Det var til fru Pia Gjellerups fornøjelse, at vi kom med et eksemplar i løbet af debatten, og vi kunne overbringe det til hende personligt igen i dag, hvis hun ikke har set det.

Men fru Pia Gjellerup ved godt, at man ikke som oppositionsparti kan indarbejde et komplet sæt ændringsforslag svarende til de gigantiske reformer i finansloven. Det kan simpelt hen ikke teknisk lade sig gøre. Og det er baggrunden for, at vi kun med vores ændringsforslag har vist eksempler på, hvilken vej vi skal gå.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Det Konservative Folkeparti elsker jo helt åbenlyst den myte, at Socialdemokratiet og SF ikke har en pind forstand på selvstændig erhvervsvirksomhed. Må jeg minde om, at der faktisk er relativt flere selvstændige erhvervsdrivende i SF's gruppe, end der er i den konservative.

Men derfor behøver man jo ikke at gå ind for flere skattefiduser. Derfor behøver man jo ikke at gå ind for flere fupfradrag. Vi er faktisk nogle, der mener, at man skal betale sin skat efter evne.

Der gik ikke meget lys op for nogen i salen om den konservative arbejdsmarkedspolitik efter det indlæg, fru Pia Christmas-Møller lige har holdt. Vi ved stadig væk ikke, hvorfor man vil smide folk ud af dagpengesystemet.

Og sammenligningen med forsikring forstår jeg da slet ikke. De forsikringer, jeg har tegnet, er brandforsikring og sådan noget, og de er da ikke tidsbegrænsede. Det er da ikke sådan, at efter fire år så er der ingenting, bare et stort, sort hul; men sådan skal det åbenbart være for arbejdsløse.

Må jeg spørge fru Pia Christmas-Møller til sidst: Når De Konservative og Venstre stadig væk mener, at de kan fremsætte deres forslag om at lukke orlovsordninger, og at det ikke er forligsbrud, er det så også sådan, at regeringen har den samme frihed til at foreslå ændringer i orlovsordningerne, uden at det er forligsbrud? Kan regeringen her i 1997 gå i gang med forhandlinger med SF om orlovsordningerne? Det

vil vi nemlig gerne. Vi har mange synspunkter på, hvordan man kan gøre det endnu bedre, f.eks. lave bedre arbejdsfordeling og bedre muligheder for at uddanne sig. Jeg vil gerne høre et klart svar fra De Konservative: Er regeringen frit stillet til det? Det må jo være konsekvensen af den holdning, man har i den anden lejr.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Fru Pia Christmas-Møller siger, at det skal kunne betale sig at investere i virksomheder. Det er vi enige i. Men så er spørgsmålet til fru Pia Christmas-Møller: Når nu vi kan konstatere, at de, der ejer aktier, har opnået en værdistigning på i hvert fald mindst 400 mia. kr. – ikke millioner, milliarder, der er tre nuller mere bagved – hvoraf beskatningen med de regler, der blev lavet i 1993, vil tage 100 mia. kr., og der så er 300 mia. kr. tilbage, er det for lidt?

Derudover vil jeg godt sige til fru Christmas-Møller, når hun siger, at det, Venstre og De Konservative foreslår, skal fremme investeringer: Jamen så er vi jo ikke på troens grund her. Det er jo regler, vi har haft tidligere. Vi ved jo med hundrede procents sikkerhed, at de regler medfører slagtninger af virksomheder i tusindvis. Man flytter aktiverne over i et nyt tomt selskab, hvorefter man slagter sparegrisen og tager pengene ud uden beskatning.

Det modarbejder oprettelse af arbejdspladser. Det modarbejder opdyrkning af nye markeder. Det modarbejder forskning og udvikling i vores virksomheder.

Det forstår jeg ikke et suk af, men det er muligt, fru Pia Christmas-Møller kan forklare mig det.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er en enkelt ting, der er blevet rejst spørgsmål om, som ikke er besvaret af den konservative ordfører. Derfor skal jeg forsøge igen.

Vi får altid at vide, at et alternativ til den nuværende regering er en VK-regering, men De Konservative betoner altid samtidig, at en sådan VK-regering skal bygge på midterpartierne og specielt på Det Radikale Venstre. Det er sådan noget helt elementært åbenbart for De Konservative, og man taler også meget i dag under debatten til Det Radikale Venstre.

Men debatten i dag har jo vist en meget klar afvisning fra Det Radikale Venstre til en kom-

mende borgerlig regering med hr. Bjørn Elmquists meget klare udsagn: Guderne må forbyde, at der kommer en borgerlig regering. Det er da noget, der er til at forstå.

Så er det jo, vi fra Dansk Folkeparti bliver nødt til at spørge De Konservative: Giver det ikke anledning hos De Konservative til at erkende, at skal der virkelig være et finanspolitisk alternativ i Danmark til den førte politik, som jeg kan forstå også De Konservative er meget modstandere af, så kræver det, at man finder sit flertal et andet sted og ikke med Det Radikale Venstre som baggrund?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Det var ikke et godt svar om lejeværdien, vil jeg sige til fru Christmas-Møller. I 1985 var foreslået ikke et ønske om en skattelettelse; det var et ønske om at forebygge de ulykker, der lå i en konservativ skatteministers skattereform, som vi frygtede ville føre til ulykke for parcelhusejerne. Det blev afvist af den konservative statsminister, og ulykkerne ved den skattereform slog igennem på parcelhuse. Det var en katastrofe, det dér, så vi burde have gennemført det med lejeværdien på det tidspunkt, men det afviste Det Konservative Folkeparti.

Jeg fik altså heller ikke noget svar på, hvorfor Det Konservative Folkeparti afviste CD's forslag i 1989 om nedsættelse af lejeværdien. Og jeg fik heller ikke noget svar på, hvorfor Det Konservative Folkeparti i 1993 stemte imod en nedsættelse af lejeværdien fra 2½ til 2 pct.

Og så kunne jeg måske udvide mit spørgsmål til fru Pia Christmas-Møller: Kan fru Pia Christmas-Møller bekræfte, at lejeværdiprovenuet fra 1982 til 1987 var en stigning på 4,3 mia. kr. i en tid, hvor huspriserne faldt, mens provenuet i lejeværdien fra 1993 til 1996 er et minus på 3 mia. kr. i en tid, hvor huspriserne stiger?

Hvem er det, der gør noget for lejeværdinedsættelse, og hvem gør det ikke? Det var måske rart at få afklaret, i stedet for at man fortsætter med skåltalerne.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Tak til fru Pia Christmas-Møller for det ene svar, selv om jeg ikke forstod det. Jeg spurgte om visdommen bag det at smide ledige ud af a-kassen og forringe uddannelsesmulighederne, og svaret var, så vidt jeg forstod det, at De Konservative mener, at ledige skal kunne forsikre sig og få erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Helt ærligt, hvordan kan en besparelse på 3 mia. kr. på dagpengene og en afkorting af dagpengeperioden være udtryk for, at ledige skal kunne forsikre sig og få tabt arbejdsfortjeneste? Hvis der er en logik bag det, så forstår jeg den ikke. Jeg tvivler på, at der er en logik bag.

Og så vil jeg gerne gentage det andet spørgsmål. V og K har ni forslag, der alle sammen forringer miljøindsatsen, og ingen forslag, der forbedrer miljøindsatsen. Er det udtryk for De Konservatives miljøpolitik?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Fru Pia Gjellerup opfordrede Det Konservative Folkeparti til at fremlægge sine arbejdsmarkedspolitiske overvejelser i salen. Det vil forhåbentlig gøre det noget lettere at forstå, hvad det er, De Konservative er ude på.

Det var centralt for Det Konservative Folkeparti at få løst flaskehalsproblemerne. Så tror jeg, Folketingets partier har brug for at få at vide, om det så er Det Konservative Folkepartis politik, at vi skal nedruste så voldsomt på kompetencesiden, på uddannelsessiden, som der er tale om her.

Alene en lille detalje: 130.000 tusinde elevuger skal som konsekvens fjernes, hvis AMU-besparelsen skal gennemføres. Det er korte kurser til ledige, der kan bruge dem til at få et job, og det er korte kurser for beskæftigede, der har brug for kurserne for at beholde deres job. De Konservative visioner er ganske ambitiøse. Jeg nævner ikke noget om uddannelsesorlov, jeg nævner ikke noget om det andet, som har været berørt, men det var bare dén nye information, som så skulle med.

Og så har vi ikke fået svaret på, hvad man vil gøre ved udfaldsproblemet. Jeg fik ikke svaret fra hr. Thor Pedersen, måske kan man få det fra fru Pia Christmas-Møller: Hvor har man postret de over 2 mia. kr., det koster, når man skal straksaktivere dem, man havde tænkt at sende på bistandshjælp den 1. januar 1997?

Første næstformand (Ivar Hansen):

Fru Pia Christmas-Møller, og derefter holder Tinget en pause.

Pia Christmas-Møller (KF):

Superkort til hr. Frank Aaen: Vi foreslår en fremrykning af aktiveringen, sådan at folk efter et års ledighed bliver tilbudt aktivering. Til gengæld afkorter vi den samlede dagpengeperiode.

Vi mener faktisk, at det drejer sig om at bruge midlerne på det her område på en sådan måde, at folk hurtigst muligt kommer ud på det normale arbejdsmarked igen, og det ved vi erfaringsmæssigt sker ved en tidlig aktivering.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl må jeg sige, at det ikke er sådan, at Det Konservative Folkeparti siger, at vi absolut skal føre politik sammen med Det Radikale Venstre – heller ikke hvis vi sidder i regering. Vi vil gerne søge samarbejde med de partier, som tilslutter sig vores politik, som kan bakke op om en finanspolitik, som vi kan stå inde for. Er der muligheder i forbindelse med Det Radikale Venstre, så tager vi dem. Er der muligheder hos Dansk Folkeparti, hos Fremskridtspartiet, så tager vi dem. Det afgørende er, at alternativet til den nuværende socialdemokratiske ledede regering er Det Konservative Folkeparti og Venstre, og det afgørende er, at vælgerne på valgdagen giver os mandater nok til, at vi kan danne regering. Har vi opbakning, så danner vi regering. Ingen tvivl om det.

Må jeg kort sige til hr. Ole Stavad, at det jo er meget godt at slå til aktieejerne, når vi er inde i en periode, hvor aktierne stiger. Men der er jo det ved det, at aktierne jo også kan risikere at falde i kurs, og hvis man investerer i aktier, er det en risikobetonet investering. Så jeg vil gerne høre, hvordan hr. Ole Stavad egentlig havde tænkt sig at lette vilkårene, i det øjeblik man er ude i de store tabsforetagender.

Til hr. Peter Duetoft: CD har et problem, et stort problem: CD hører jo grundlæggende hjemme i den borgerlige familie og er på fremmed grund i disse år. Det var meget bevidst, at jeg ikke tog fat i CD i mit ordførerindlæg, men når nu hr. Peter Duetoft fremturer på den måde, er jeg nødt til at sige, at vi i Det Konservative Folkeparti var temmelig skuffede over CD's indsats under forhandlingerne med regeringen her i dette efterår. Vi oplevede faktisk ikke, at CD pressede på for at sikre, at regeringen ville give de indrømmelser på lejeværdiområdet, som Det Konservative Folkeparti krævede.

Hvad der er sket uden for møderne med os, ved jeg ikke, men på møderne oplevede vi faktisk, at CD's repræsentant støttede Socialdemokraternes og De Radikales argumentation i overvejende grad. Det er et problem.

Derudover slås CD naturligtvis med det problem, at man nu har en regering, der gennemfører en finanslov, der hviler på SF's stemmer. SF har fået indflydelse på dansk politik. Det var hele CD's begrundelse, det er CD's eksistensbe-

rettigelse i regeringen at holde SF uden for indflydelse i dansk politik, og nu ser vi, at CD krampagtigt ved et angreb både i aviserne, i offentligheden og også her i dag prøver at forsvare sine egne ugeringer med et angreb på Det Konservative Folkeparti. Helt ærligt, må jeg sige til hr. Peter Duetoft, som jeg i øvrigt har stor respekt for, at så synes jeg, det er at synke lige lovlig dybt.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15.

Mødet udsat kl. 12.10

Mødet genoptaget kl. 13.15

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Henning Grove):

Justitsministeren (Bjørn Westh) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien og retsplejeloven. (Revision af psykiatriloven). (Lovforslag nr. L 133).

Justitsministeren (Bjørn Westh) og miljø- og energiministeren (Svend Auken) har meddelt mig, at de ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse om udvikling i forvaltningsmyndigheders adgang til privat ejendom uden retskendelse, om udvikling i anvendelse af erstatningsfri reguleringer inden for plan-, miljø- og naturbeskyttelsesområdet. (Redegørelse nr. R 9).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Jeg foreslår, at forhandlingen om denne redegørelse finder sted torsdag den 20. februar 1997. Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte dette forslag som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Forhandlingen om finanslovsforslaget genoptoges.

Jes Lunde (SF):

Finansloven for 1997 er ved første øjekast som sædvanlig en knastør og tung sag med alenlange talkolonner og snørklede paragraffer. Mange vil sikkert finde den kedelig, og det er i hvert fald ikke den bog, der forsvinder først fra mit skrivebord derhjemme, fordi familien har lyst til at smuglæse i den.

Men for første gang i mange år skal man kun en anelse ned under overfladen, før man opdager, at finansloven er sprængfyldt med gode nyheder. Efter mange år med finanslove, der altid indeholdt asociale besparelser, er udviklingen i år vendt, og vi står med en håbets finanslov, hvor alt nyt er godt nyt.

Finansloven indvarsler ikke verdensrevolutionen, og der er stadig væk mange ting, som SF gerne ser ændret markant. Det meningsløse spild af milliarder på militær, den økonomiske politik, der tager alt for lidt hensyn til miljøet, den fortsat alt for hårde kurs over for mennesker, der er uforskyldt arbejdsløse, for blot at nævne nogle få centrale eksempler. Arbejdsløsheden er stadig væk tårnhøj, og den sociale nød er mange steder stor. Verdenssamfundet, inklusiv det danske, er på en miljømæssig katastrofekurs, som det kræver kolossale ændringer at rette op på. Der ligger gigantiske opgaver og venter på os. Dem vil vi ikke bilde nogen ind vi har løst med årets finanslovaftale.

Men vi finder det i SF meget tilfredsstillende, at det er lykkedes at lave en aftale, der er markant anderledes end sidste års finanslovforlig. Forliget fra sidste år øgede den sociale skævhed, skar ned over for arbejdsløse, fjernede formueskatten, øgede militæruddgifterne og indeholdt ikke ét eneste grønt initiativ. I år er det lykkedes at bryde den asociale linje, at skabe en lang række forbedringer for unge med mangel på uddannelsespladser, fast arbejde til mange arbejdsløse, større social retfærdighed, en styrket indsats i miljøpolitikken, kort sagt at ændre hele grundlaget for, hvilke emner der tages alvorligt og diskuteres i en finanslovforhandling.

SF opstillede allerede i oktober en liste over, hvilke fem hovedområder vi ville tage fat på i finansloven:

For det første en større indsats imod arbejdsløsheden.

For det andet bedre arbejdsmiljø, stop for nedslidningen.